Ազգ
Azg
22 ՅՈՒԼԻՍ 2004 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 135 (3066)

Սկսվեց Իրան-Հայաստան գազատարի շինարարությունը

ԹԵՀՐԱՆ, 21 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Իրանական կողմը սկսել է Իրան-Հայաստան գազատարի իր հատվածի շինարարությունը: Նշենք, որ գազատարի ընդհանուր երկարությունը 140 կմ է, որից 100 կիլոմետրը կառուցվելու է Իրանի տարածքում: Ըստ Իրանում Հայաստանի դեսպան Գեղամ Ղարիբջանյանի, ինչպես հաղորդում է «Իրան.ռու»-ն, գազատարի 40-կիլոմետրանոց հայկական հատվածի շինարարության համար կպահանջվի ավելի քան 120 մլն. դոլար: Ըստ նրա, շինարարության առնչությամբ իրենց ծառայությունները են առաջարկել մի քանի ընկերություններ, սակայն ի վերջո ընտրությունը կատարվել է հօգուտ իրանական ընկերության: Չնշելով, թե հատկապես որ իրանական ընկերությունն է կատարելու աշխատանքները, դեսպանն ասել է, որ մի քանի օր առաջ ընկերության տնօրենը ուղերձություն է կատարել Հայաստան՝ համապատասխան բանակցություններ վարելու համար: Ըստ Գ. Ղարիբջանյանի, գազատարի շինարարությունը կավարտվի 2005 թվականի գարնանը, իսկ բնական գազի մատակարարումները Իրանից Հայաստան կսկսվեն նախատեսված ժամկետից ավելի վաղ, այսինքն՝ 2007 թվականի սկզբին:

Երկօրյա պաշտոնական այցով Հայաստանում է Սալոմե Զուրաբիշվիլին

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Պաշտոնական այցով երեկ Երեւան ժամանեց Վրաստանի արտգործնախարար Սալոմե Զուրաբիշվիլին: Երեկ Վրաստանի արտաքին գերատեսչության ղեկավարին ընդունել է Հայաստանի արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը: Նկատենք, որ երկու երկրների արտգործնախարարները պաշտոն ստանալիս եղել են այլ երկրների քաղաքացիներ: Մասնավորապես, Զուրաբիշվիլին Ֆրանսիայի քաղաքացի է եւ նախքան արտգործնախարար նշանակվելը Վրաստանում Ֆրանսիայի դեսպանն էր:

Հայ-վրացական երկկողմ կապերը որքան էլ լինեն ավանդականբարեկամական, Երեւան-Թբիլիսի փոխհարաբերություններում կուտակվում են օրախնդիր հարցեր: Այս առումով Զուրաբիշվիլու այցը կարեւորվում է հատկապես Հայաստանի համար տարածաշրջանային որոշ գործընթացներում պաշտոնական Թբիլիսիի տեսակետներին հստակ ծանոթանալու առումով:

Մասնավորապես, կան հարցեր, որոնք ծագել են վերջին մի քանի ամիսներին: Մայիսին պաշտոնական այցով Թուրքիա ժամանած Վրաստանի նախագահ Միխայիլ Սաակաշվիլին Անկարայում հայտարարեց Կարս-Բաքու-Թբիլիսի նոր երկաթուղու կառուցման մասին: Թե որքան է վերոնշյալ հավակնոտ եւ թանկարժեք ծրագրի իրականացման հավանականությունը, ցույց կտա միայն ժամանակը:

Տես էջ 2

ՄԱՄՈՒԼԻ ԱՍՈՒԼԻՍԻ ՄԱՍԻՆ / ՄԱՄԵԴՅԱՐՈՎ-ՓԱՈՒԵԼ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

«ԱՄՆ-ը կշարունակի ակտիվ միջնորդությունը կարգավորման բանակցություններում»

ԲԱՔՈՒ, 21 ՀՈՒԼԻՍ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԱՄՆ-ը՝ որպես ԵԱՀԿ-ի ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման խնդրով Մինսկի խմբի համանախագահ, կշարունակի ակտիվ միջնորդական քաղաքականությունը բանակցային գործընթացում եւ կովկասյան տարածաշրջանում տեղի ունեցող գործընթացներին: Այդ մասին ԱՄՆ-ի պետքարտուղար Քոլին Փաուելը հայտարարել է աշխատանքային այցով ԱՄՆ-ում գտնվող Ադրբեջանի արտաքին գործերի նախարար Էլմար Մամեդյարովի հետ կայացած հանդիպմանը: Ինչպես Վաշինգտոնից հաղորդել է «Ազերթաջ» պետական լրատվական գործակալությունը, կողմերը քննարկել են միջազգային ահաբեկչության դեմ պայքարի եւ ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման հարցերը, ինչպես նաեւ Կասպից ծովի ավազանում իրականացվող էներգետիկական նախագծերը:

Զրույցի ժամանակ Փաուելը շնորհակալություն է հայտնել ադրբեջանական կողմին ահաբեկչության դեմ մղվող պայքարին ակտիվորեն մասնակցելու եւ հատկապես Կոսովոյի, Աֆղանստանի եւ Իրաքի խաղաղարար գործողություններին ադրբեջանցի զինվորականների մասնակցության համար:

Պետքարտուղարը հայտնել է, որ ԱՄՆ-ը ուշադիր հետեւում է Ադրբեջանում իրականացվող ժողովրդավարական ու տնտեսական բարեփոխումներին, նշելով, որ ներկայիս ամերիկյան վարչակազմը իշխանության գալու պահից ուշադրություն է դարձնում ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման հարցին: Նա ասել է, որ ԱՄՆ-ը կշարունակի ակտիվ միջնորդությունը բանակցային գործընթացում եւ կովկասյան տարածաշրջանում տեղի ունեցող գործընթացներին: Ընդսմին նա ընդգծել է, որ անհրաժեշտ է ուշադրության առնել ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման թեմայի քննարկմանը հասարակության պատրաստ լինելը:

Մամեդյարովն իր հերթին կոչ է արել ԱՄՆ-ին՝ որպես ԵԱՀԿ-ի Մինսկի խմբի համանախագահի եւ գերտերության, ջանքեր գործադրել միջազգային իրավունքի նորմերի հիման վրա ղարաբաղյան հակամարտության արդարացի լուծման համար:

Ամերիկյան կողմից հանդիպմանը մասնակցել են նաեւ ԱՄՆ-ի պետքարտուղարի՝ Եվրոպայի եւ Եվրասիայի հարցերով տեղակալ Էլիզաբեթ Ջոնսը եւ ԵԱՀԿ-ի Մինսկի խմբի համանախագահ Սթիվեն Մանը:

«Եթե սփյուռքը վերջ տա Հայ դատի քարոզչությանը, ապա կբացվի հայ-թուրքական սահմանը»

Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակը ընդունել է Թուրքիայի վարչապետին:

Պաշտոնական այցով Փարիզում գտնվող Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանը, ինչպես վկայում է «Սաբահ» թերթը հուլիսի 21-ի համարում, Ֆրանսիայի Ազգային ժողովում հանդիպել է Թուրք-ֆրանսիական բարեկամության խմբի նախագահ Հերվե դը Շարեթին եւ արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի անդամներին: Հանդիպման ընթացքում նրա առջեւ բարձրացրել են Հայկական հարցը: Էրդողանը պատասխանել է. «Այս հարցը պետք է լուծեն պատմաբանները: Դա մտնում է նրանց իրավասության մեջ: Հայկական սփյուռքն անընդմեջ օրակարգում պահելով այդ հարցը, սխալ է գործում: Դա հայերի օգտին չէ: Քանի դեռ այս քարոզչությունը շարունակվում է, դժվար թե զարգանան երկու երկրների հարաբերությունները: Եթե քարոզչությունն ավարտվի, ապա Թուրքիան կարող է բացել իր դռները»:

Հ. Չ.

Ալիեւը անթույլատրելի է համարում զիջումները

ԲԱՔՈՒ, 21 ՀՈՒԼԻՍ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ադրբեջանի նախագահ Իլհամ Ալիեւն անթույլատրելի է համարել զիջումները ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման հարցում: Այդ մասին հանրապետության ղեկավարը հայտարարել է երկրի հյուսիսում Հուդաթի սահմանային պահակետ այցելության ժամանակ:

Իլհամ Ալիեւը նշել է, որ Լեռնային Ղարաբաղի շուրջ Հայաստանի հետ կայացած բանակցություններն առայժմ արդյունք չեն տվել, իսկ վերջին ժամանակներս ԵԱՀԿ-ն եւ միջազգային այլ կառույցներ հայտարարում են հակամարտության լուծման նպատակով զիջումներ կատարելու անհրաժեշտության մասին:

«Երկրի տարածքային ամբողջականության վերականգնման հարցում որեւէ զիջման մասին խոսք անգամ լինել չի կարող», այդ առնչությամբ ընդգծել է Ադրբեջանի նախագահը:

Բաքվում ձերբակալվել է հայազգի Իգոր Բաղյանը

ԲԱՔՈՒ, 21 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ադրբեջանի հեռուստատեսությունը հաղորդել է, որ Բաքվում ձերբակալվել է հայազգի Իգոր Բաղյանը: Ըստ լրատվամիջոցի, վերջինս պետական սեփականությունը մսխելու մեղադրանքով բանտարկվել է, այնուհետեւ թաքնվել Ադրբեջանի մարդու իրավունքների պաշտպանության կենտրոնի տնօրեն Էլդար Զեյնալովի հովանավորությամբ: Զեյնալովը հայտնի է այն բանով, որ պաշտպանում է հայերի իրավունքները: Նա Բաղյանին գումար է տվել եւ անգամ օգնել փաստաթուղթ ստանալ:

Այժմ Բաղյանը, ըստ հեռուստատեսության, ձերբակալվել է խուլիգանության համար: Հետաքննվելու է նաեւ, թե ինչու է Զեյնալովը օգնել Բաղյանին:

Մեսխեթցի թուրքերի առաջին խումբը մեկնեց ԱՄՆ

ՄՈՍԿՎԱ, 21 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ինչպես հաղորդում է «Կավկազուզել»-ը՝ վկայակոչելով մեսխեթցի թուրքերի «Վաթան» ընկերության նախագահ Չինգիզ Նեյման-Զադեին, հուլիսի 21-ին Կրասնոդարի երկրամասից ԱՄՆ է ճանապարհվել 11 թուրք-մեսխեթցիների առաջին խումբը, որոնք ցանկացել են հեռանալ Ռուսաստանից: Ըստ Նեյման-Զադեի, տվյալ ակցիան իրականացվում է «թուրք մեսխեթցիների Ամերիկայում կամավոր վերաբնակեցման ԱՄՆ կառավարության ծրագրի շրջանակում»: Մոտ ժամանակներս Ռուսաստանը կթողնի եւս մի խումբ՝ բաղկացած 49 մեսխեթցի թուրքերից: Ընդամենը, Կուբանի ՆԳՎ անձնագրային-վիզային վարչության պետ Լարիսա Շապովալովայի տվյալներով, թուրքերին ընդունելու հնարավորության մասին ամերիկյան իշխանությունների հայտարարությունից հետո «մեկնելու իրենց ցանկության մասին հայտարարել են մոտ 1700 ընտանիքներ»: Մեսխեթցի թուրքերն ապրում էին Վրաստանի տարածքում: Ստալինյան տարիներին նրանք աքսորվել են Միջին Ասիա: 80-ական թվականների վերջին Ֆերգանայի դաշտում տեղի ունեցած ջարդերից հետո նրանք ստիպված էին փախչել այնտեղից եւ տեղավորվեցին Կրասնոդարի երկրամասում: Այժմ տարածաշրջանում ապրում է մոտ 12 հազար մեսխեթցի: Նրանցից մոտ 5 հազարն է միայն ստացել ռուսաստանյան քաղաքացիություն: Եվրոպայի խորհրդում ընդունվելիս Վրաստանը պարտավորություն է ստանձնել մինչեւ 2010 թվականը մեսխեթցի թուրքերին վերադարձնել հայրենիք:

ՍԱԿԱՐԱՆ

Արտարժույթի շուկան հանդարտվե՞ց

ԵՐԵՎԱՆ, 21 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հուլիսի 21-ին Երեւանի արտարժույթի փոխանակման կետերում դրամի փոխարժեքը զգալիորեն կայունացավ, դրամի փոխարժեքը նախորդ օրվա կտրուկ աճից հետո փոքր-ինչ նվազեց: Ժամը 16-ի դրությամբ ԱՄՆ-ի դոլարի առքի եւ վաճառքի գները եղել են, համապատասխանաբար, 507 եւ 510 դրամ՝ (նախորդ օրը այդ գներն իջել էին մինչեւ 495 եւ 500 դրամ, համապատասխանաբար): Եվրոյի առքի եւ վաճառքի գները կազմել են, համապատասխանաբար, 617 եւ 623 դրամ, իսկ ռուսաստանյան ռուբլունը՝ 17,1 եւ 17,3 դրամ:

Ընթացիկ

Հայ եւ թուրք գիտնականների Վիեննայի հանդիպումը թուրքական մամուլի էջերում

Ոռոշակի պարզաբանումներ դրա հայ մասնակիցների մասին

Յուլիսի 16-ին Վիեննայում հանդիպել էին հայ եւ թուրք գիտնականները եւ միմյանց փոխանցել Հայոց ցեղասպանությանն առնչվող 100-ական արխիվային փաստաթղթեր: «Ազգն» այդ մասին նախորդ օրը տեղեկացրել էր՝ հենվելով «Միլիեթի» հուլիսի 20-ի համարի վրա: Նույն օրվա համարում Վիեննայի հայ-թուրքական պլատֆորմի կազմակերպած հանդիպմանն անդրադարձել էր նաեւ «Ենի սաֆակը»:

Յուլիսի 21-ին նույն «Միլիեթը» վերստին անդրադարձել է հանդիպմանը: Երկրորդ անդրադարձում թուրքական թերթը հանդիպման մասին լրացուցիչ տեղեկություններ չի հաղորդում: Պարզապես նշում է, որ 2002 թ., երբ թուրքական պատմական ընկերությունում ստեղծվել է հայկական բաժին, ընկերությունը քայլ է հաղորդել ցեղասպանության պնդումների դեմ ուղղված աշխատանքներին: Ըստ թերթի, անցյալ տարի ընկերության հայկական բաժինը, ուսումնասիրելով օսմանյան, ռուսական եւ անգլիական արխիվները, հայտնաբերել է թուրքերի նկատմամբ հայերի իրագործած կոտորածները հաստատող փաստաթղթեր:

Դրան է հետեւել «թուրքերին պատկանող զանգվածային գերեզմանի» հայտնաբերումը Իգդիրի Թուզլուջա գավառում: Իսկ թուրքական պատմական ընկերության նախագահ Յուսուֆ Հալաչօղլուն, որը Վիեննայի հանդիպմանը գլխավորել էր թուրքական պատվիրակությանը, «Միլիեթին» հայտարարել է. «Ցեղասպանության պնդումների համաձայն 1,5 միլիոն հայ է սպանվել: Դա ենթադրում է զանգվածային գերեզմանների առկայություն կամ էլ մնում է ենթադրել, որ արտագաղթի ենթարկված հայերի մեծամասնությունը, հակառակ պնդումների, ողջ է մնացել: Եթե իսկապես ցեղասպանություն է կատարվել, ապա մենք որոնում ենք 1,5 միլիոն հայերին պատկանող գերեզմաններ, սակայն հայտնաբերում ենք զանգվածային կոտորածների զոհ դարձած մահմեդականների գերեզմաններ»:

Վիեննայի հանդիպման մասին «Միլիեթի» հրապարակումներում չեն նշվում հայկական պատվիրակության անդամների անունները, բացակայում են թուրքական պատվիրակության կազմի մասին տեղեկությունները՝ առանց պարզաբանելու, թե ինչ է Վիեննայի հայ-թուրքական պլատֆորմը: Մինչ հուլիսի 21-ի համարում այդ հանդիպմանը անդրադառնում է նաեւ «Ռադիկալը» եւ զգալիորեն լրացնում «Միլիեթի» բացթողումները: Ինչպե՞ս: Վիեննայի հանդիպումը գնահատելու համար դիմում է Եվրասիական ռազմավարական հետազոտությունների կենտրոնի հայկական ուսումնասիրությունների ինստիտուտի տնօրեն դոկտ. Հասան Օքթային:

Օքթայն ի պատասխան «Ռադիկալի» հարցերի, ընդգծում է համանման հանդիպումների կարեւորությունը եւ ասում. «Հանդիպմանը Թուրքիան ներկայացրել են դոկտ., պրոֆ. Հալաչօղլուն եւ այն գիտնականները, որոնք նրա հետ «Հայերը. աքսոր եւ արտագաղթ» գրքի համահեղինակներն են: Հայկական կողմից հանդիպմանը մասնակցել են Հայոց ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտի տնօրենն ու Հայաստանի գիտությունների ազգային ակադեմիայից մի պրոֆեսոր: Միաժամանակ հանդիպմանը ներկա է եղել իրավաբանների մի խորհուրդ: Թուրքական կողմի ներկայացրած փաստաթղթերը շատ ավելի հզոր են: Ինչ խոսք, խիստ կարեւոր է նաեւ թուրք եւ հայ գիտնականների հանդիպումը գիտական բանավեճի նման մթնոլորտում:

Հ. Չ.

Երկօրյա պաշտոնական այցով Հայաստանում է Սալոմե Զուրաբիշվիլին

Նկարը էջ 1

Սակայն, մյուս կողմից, Վրաստանը Թուրքիայի հետ երկաթուղային կապ հաստատելու համար կարող է օգտվել Թբիլիսի-Գյումրի-Կարս տասնամյակներ առաջ կառուցված երկաթուղուց, որը այսօր, ճիշտ է, չի գործում հայ-թուրքական հարաբերությունների բացակայության պատճառով: Մարտին Երեւան պաշտոնական այցի նախօրեին Վրաստանի նախագահը «**Ազգ**»-ին տված հարցազրույցում նշել էր, որ Հայաստանը կարող է իր նպաստը բերել վրաց-ռուսական բարդ հարաբերությունների կարգավորման գործում եւ փոխարենը Վրաստանը պատրաստ է օժանդակել հայ-թուրքական հարաբերությունների բնականոնեցմանը: Պաշտոնական Երեւանի համար, հավանաբար, կարեւոր է, թե որքան է Թբիլիսին հետեւողական իր հայտարարություններում:

Երկրորդ կարեւոր հարցը վերաբերում է էներգակիրներին, մասնավորապես գազի տարանցմանը: Վերջերս պաշտոնական այցով Թեհրանում գտնվող Միխայիլ Սաակաշվիլին հայտարարեց, որ Վրաստանը պատրաստ է իրանական գազը վրացական շուկա հասցնել Ադրբեջանով: Սա այն դեպքում, երբ Հայաստան-Իրան գազատարի կառուցման բանակցություններն ավարտվել են, ստորագրվել են բոլոր փաստաթղթերը եւ հայ պաշտոնյաների հավաստիացումներով՝ շինարարությունը կարող է սկսվել մոտ ապագայում: Հիշեցնենք, որ այսօր եւ՛ Վրաստանը, եւ՛ Հայաստանը ռուսական գազի սպառողներ են:

Վրաստան-ՆԱՏՕ հարաբերությունները եւս քննարկման հարց են: Անդրկովկասյան երեք երկրները ՆԱՏՕ-ի հետ համագործակցում են «Գործընկերություն հանուն խաղաղության» ծրագրի շրջանակներում: ՆԱՏՕ-ի ստամբուլյան գագաթաժողովում ընդունված հուշագրում հստակ նշվում է, որ Հյուսիսատլանտյան դաշինքը առավել լուրջ ուշադրություն է դարձնելու Հարավային Կովկասի եւ Կենտրոնական Ասիայի տարածաշրջաններին: Մեր տարածաշրջանի երեք երկրներից միայն Վրաստանն է, որ հստակ դրել է ՆԱՏՕ-ին անդամակցելու խնդիրը, անգամ նշվում են անդամակցության ժամկետներ: Պաշտոնական Երեւանը հավանաբար մտահոգություն ունի, որ Վրաստանի առանձին անդամակցությունը ՆԱՏՕ-ին կարող է մեր տարածաշրջանում բաժանարար գծերի ձեւավորման պատճառ դառնալ:

Եվրոմիության հետ հարաբերություններում նույնպես Վրաստանը, ի տարբերություն Ադրբեջանի եւ Հայաստանի, փորձում է մեկ քայլ առաջ ընկնել: Յունիսի 14-ին Երեւանը, Բաքուն եւ Թբիլիսին միացել են Եվրոմիության «Նոր հարեւաններ» նախաձեռնությանը, որը ենթադրում է հարաբերությունների նոր մակարդակ երեք հանրապետությունների՝ մի կողմից, եւ Եվրոմիության հետ՝ մյուս կողմից: Անշուշտ, հանդիպումների ընթացքում ուշադրություն կդարձվի նաեւ այլ հարցերի, մասնավորապես՝ Ջավախքի խնդրին եւ փոխադարձ հայության ընդհանրապես, հայ-վրացական երկկողմ տնտեսական, քաղաքական հարաբերություններին:

Երեկ Սալոմե Զուրաբիշվիլին հանդիպեց նաեւ ԱԺ նախագահ Արթուր Բաղդասարյանի եւ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանի հետ, ծաղկեպսակ դրեց Մեծ եղեռնի հուշահամալիրում, Վրաստանի դեսպանությունում հանդիպեց վրացական համայնքի ներկայացուցիչների հետ, այցելեց Փարաջանովի թանգարան:

Զուրաբիշվիլին այսօր կհանդիպի հանրապետության նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հետ: Հաջորդ շաբաթ նախատեսված է Հայաստանի վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանի պաշտոնական այցը Վրաստան:

«Չուտելով, իրոք, չենք մեռնի, բայց...»

Թվաբանական բարդ անհավասարում է միջին աշխատավարձ ստացող քաղաքացու համար դրամը տեղավորել բնամթերքի այսօրվա գների սահմաններում:

Բանգլադեշ աշխատելու մեկնած մի բժիշկ հայ գործարարներին ցույց էր տալիս այդ երկրի տեղը, թե բանանն ու անանասը ոսկի տակ են գնում, թող գնան արտադրություն ծավալեն: Հայաստանում էլ մի ժամանակ ծիրանն էր ոսկի տակ գնում, հետո ինչ:

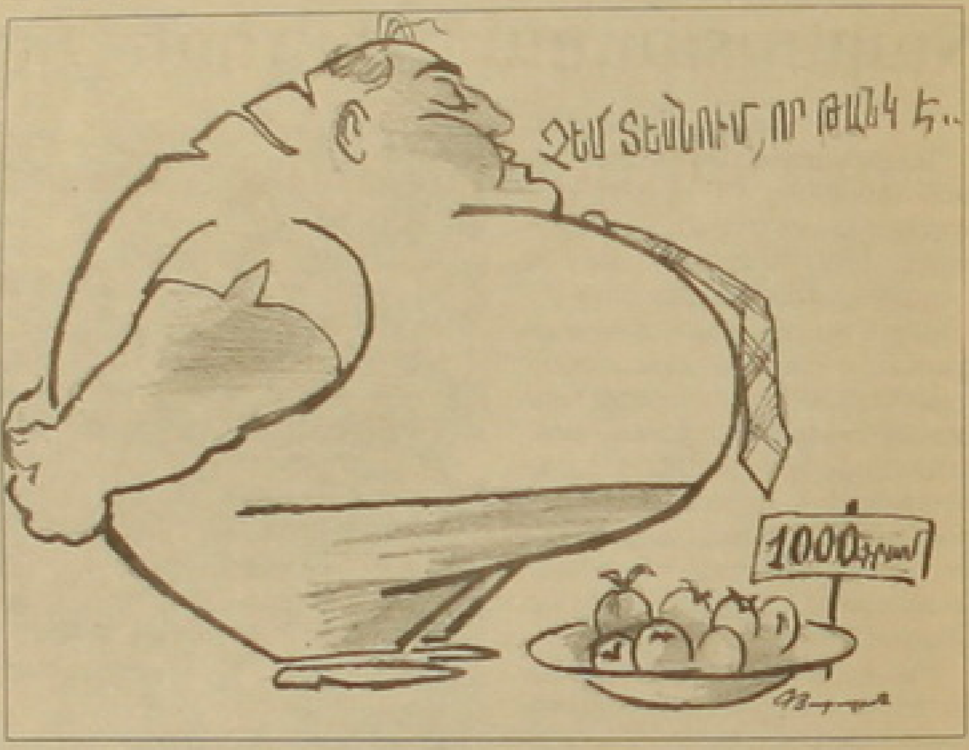

Այս տարի անձրեւներ, կարկտահարություն, ցրտահարություն եղան, ու պտղատու ծառերը խեղճացան, բերքը քչացավ: Եվ որովհետեւ դեֆիցիտն առաջացնում է թանկացում, այս տարի բալը թանկացավ, բայց ժողովուրդը հո Գիքորի օրը չի՞ ընկնելու:

Գյուղմթերքների անսովոր բարձր գներից ծմեռը մի կերպ վերժիշելով անցկացրած մարդիկ հուսահատվեցին, որովհետեւ անհամբեր սպասում էին ամառվա էժան սեզոնին, քանի որ «ամռան մեկ օրը տարի է կերակրում»: Սակայն շուկայի այսօրվա գները ստերին 1-2 կգ ծիրան (եւ ոչ միայն) գնելու հնարավորություն չէին տալիս: Բայց ինչ մի կարեւոր բան է դա: Այդքան բաներից զրկված այդ մարդիկ «ծիրան չուտելով չեն մեռնի», ասում է մեր գյուղնախարարը: Եվ իհարկե, նա ճիշտ է, որովհետեւ հաստակաշի, դիմացկուն, համբերատար մարդիկ են, անհամեմատելի նախարարաց եւ նրանց հարակից դասի հետ, որոնք հաստատ չէին դիմանա ծիրան չուտելու փորձությանը եւ փորձ էլ չեն անի հասկանալու մյուսների տրտունջները:

Մ. Բ.

Գրողների միության նախկին պոլիկլինիկայի ղեկավարությունը հրավիրվել է ոստիկանություն՝ զրույցի

ԵՐԵՎԱՆ, 21 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Օրերս ոստիկանության կազմակերպված հանցավորության դեմ պայքարի վարչություն զրույցի են հրավիրվել Գրողների տան նախկին պոլիկլինիկայի տնօրեն Գրիգորի Բեկյանը եւ փոխտնօրեն Սամվել Ջանունցը: Ինչպես հուլիսի 21-ին հայտնեցին ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապի եւ լրատվության վարչությունից, դա արվել է «որոշակի հարցեր պարզաբանելու» նպատակով: Հավելյալ տեղեկություններ չհայտնվեցին:

Հիշեցնենք, որ Կասյան 3 հասցեում գտնվող պոլիկլինիկայի տարածքը 2004թ. հունվարի 8-ին վաճառվել է քաղաքացի Սերգեյ Մելիքսեթյանին: Նշված տարածքում 1965թ.-ից սկսած գործել է Գրողների միության պոլիկլինիկան, 2001թ. դեկտեմբերի 24-ի պայմանագրով այն վարձակալել է Գրողների միության հիմնադրած «Մագնոլիա մեդիքլ» ՍՊԸ-ն, որի միակ բաժնետերը միությունն է: Թեեւ 2002թ. սեպտեմբերին Գրողների միությունը դիմել է Արաբկիրի քաղաքապետարանին տվյալ տարածքը գնելու առաջարկով, տարածքը վաճառվել է մեկ այլ անձի: Գրողների միության նախօրեի ժողովում միության նախագահ Լեւոն Անանյանը տարակուսանք է հայտնել, որ առանց ՀԳՄ-ին տեղյակ պահելու 155 քմ տարածքը վաճառվում է 7000 դոլարով, երբ դրա շուկայական արժեքը բազմապատիկ ավելին է, եւ կարծիք հայտնել, որ «իրականացվել է ստվերային գործարք»:

ՕՊԵՐԱՏԻՎ ՏԵՂԵԿՆԵՐ

Դանակահարություն

Ինչպես տեղեկացանք ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապերի եւ լրատվության վարչության օպերատիվ տեղեկագրից, հուլիսի 20-ին ոստիկանության Դիլիջանի բաժին հիվանդանոցից հաղորդվել է, որ կրծքավանդակի մասում սուր կտրող գործիքից ստացած վնասվածքով իրենց մոտ է տեղափոխվել Մեխակ Ա.-ն: Մարմնական վնասվածք հասցնելու կասկածանքով ոստիկանության բաժին բերման են ենթարկել 1958 թ. ծնվ. Գուրգեն Ա.-ին: Պարզվել է, որ վերջինս նույն օրը ծագած վիճաբանության ժամանակ դանակահարել է Մեխակ Ա.-ին: Դանակն առգրավված է, կատարվում է նախաքննություն:

Ավազակային հարձակում

Յուլիսի 20-ին ոստիկանության Էրեբունու եւ տրանսպորտային վարչության երկաթգծի «Երեւան» կայարանի գծային բաժինների աշխատակիցներն ավազակային հարձակում կատարելու կասկածանքով երկաթծի «Երեւան» կայարանի կայարանամերձ հրապարակից բերման են ենթարկել 1954 թ. ծնված, նախկինում դատված Հենրիկ Հ.-ին: Վերջինս հուլիսի 19-ին Տիգրան Մեծի պողոտայի հարեւանությամբ գտնվող կիսակառույց շինությունում քարով հարվածել է Լեոնիկ Մ.-ի գլխին եւ հափշտակել վերջինիս վերնաշապիկը, որի գրպանում եղել են գումար եւ անձնական օգտագործման իրեր: Գողոնը մասամբ առգրավված է, Հենրիկ Հ.-ն ձերբակալված է, կատարվում է նախաքննություն:

Հայտնաբերվեց եւս մեկ թմրամոլ

Յուլիսի 20-ին ոստիկանության Շենգավիթի բաժնի աշխատակիցները թմրամիջոցներ պահելու եւ օգտագործելու կասկածանքով բերման են ենթարկել 1968 թ. ծնված, նախկինում դատված Արտակ Պ.-ին: Զննությամբ վերջինիս մոտից հայտնաբերվել եւ առգրավվել է թմրանյութի զանգված: Կատարվում է հետաքննություն:

Մ. Մ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ժԶ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ 521635
Խմբագիր ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ / հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայություն / հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ 529353
Համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Թերթի նյութերի ամբողջական թե մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսությամբ առանց խմբագրության գրավոր համաձայնության խստիվ արգելվում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Ընթացիկ

ԳՅՈՒՄՐԻ

Չմոռանանք, որ սեյսմիկ պաշտպանությունը ամենօրյա խնդիր է

Իսկ առայժմ ստիպված ենք սովորել նոր հապավում՝ ՊՈԱԿ

ՀՀ ՍՊԱԾ հյուսիսային բաժանմունքը (Գյումրի կենտրոնով) այժմ կոչվում է «Սեյսմիկ պաշտպանության հյուսիսային ծառայություն» ՊՈԱԿ: Այսպես է գրված այդ կառույցի՝ ընթացիկ տարվա առաջին կիսամյակում կատարած աշխատանքների հաշվետվության տիտղոսաթերթին: Հաշվետվության տեքստը ծանոթացման համար մեզ տրամադրեց ծառայության տնօրեն, պրոֆեսոր Սերգեյ Նազարեթյանը: Երկար մտածելով ու վերջապես գլխի ընկնելով,՝ թե ինչ կարող է նշանակել այս ՊՈԱԿ-ը, ականա հիշեցինք այն անեկդոտը, երբ մեկին դատում են, ու երբ դատավորը նրան դիմում է «ամբաստանյալ» բառով, դատին ներկա մի միամիտ տարեց կին ասում է. «Խեղճ տղա, արդեն անունն էլ են փոխել»: ՊՈԱԿ հապավումը նշանակում է պետական ոչ առեւտրային կազմակերպություն: Հիշեցնենք, որ մեր երկրում այսօր դպրոցն էլ դպրոց չէ այլեւս, այլ «պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն» պետական ոչ առեւտրային կազմակերպություն... Ու քանի որ մեր կառավարողներն այսօր ամեն ինչ գնահատում են առեւտրային տեսանկյունից (փող բերո՞ւմ է, թե չէ), ուրեմն վայ այն հաստատությանը, որին կկպցնեն ՊՈԱԿ պիտակը: Նրա գոտին այնքան պիտի սեղմվի, սեղմվի, մինչեւ երեւի... «ոչ առեւտրային»-ի «ոչ»-ը ընկնի: Սա՝ կեսկատակ:

Իսկ ՍՊ հյուսիսային ծառայությունը, ինչպես նշվում է հիշյալ հաշվետվության մեջ, 2004 թ. առաջին կիսամյակում ապրել է բավական ծանր ժամանակաշրջան: Ոչ բավարար ֆինանսավորման պատճառով աշխատանքից ազատվել են 32 մասնագետներ: Նույն պատճառով մեծ ջանքեր են պահանջվել՝ պահպանելու 43 կայաններից կազմված դիտարկումների ցանցի աշխատանքը: Եթե առաջին դեպքում բացասական երեւույթի մեջ կար որոշ դրական տարր (ազատվել են նաեւ նվազ արդյունավետությամբ աշխատողներ), ապա երկրորդ դեպքում խնդիրը գնալով ծանրանում է, քանի որ ֆիզիկապես եւ բարոյապես արդեն մաշված սարքավորումները արագ շարքից դուրս են գալիս: Եթե մինչեւ այժմ ՀՀ ԱԻՎ-ի «ՍՊԱԾ» գործակալությունը Կովկասի տարածաշրջանում ընդգծված առաջատարն էր սեյսմիկ պաշտպանության ոլորտում, մասնավորապես նաեւ բազմապարամետր դիտարկումների ցանցի շնորհիվ, ապա այսօր այդ դիրքերը զիջում է՝ հին սարքավորումներով չափումների բազմաթիվ թերությունների, ցանցը նոր ու արդիական ավտոմատ համակարգերով չհամալրելու պատճառով: Այս ոլորտում, ինչպես նշվում է, կտրուկ առաջընթաց են ապրում Ադրբեջանը եւ Վրաստանը: Նավթամուղի անվտանգ շահագործումն ապահովելու համար Ադրբեջանը գնել եւ շահագործում է մոտ երկու տասնյակ թվային սեյսմիկ սարքեր, երեք թվային սեյսմիկ կայաններ էլ ձեռք է բերել Վրաստանը: Սրան հակառակ՝ «ՍՊԱԾ» գործակալության հեռաչափական սեյսմիկ համակարգերը շուտով պիտանի չեն լինի շահագործման համար, եթե չձեռնարկվեն շտապ միջոցներ: Բավական է ասել, որ սեյսմիկ տարածաշրջանային կայաններն ունեն 30 եւ ավելի տարվա հնություն: Կան նաեւ մի շարք այլ խնդիրներ, որոնք լուծում են պահանջում արտակարգ իրավիճակների վարչության եւ կառավարության մակարդակներով: Այս տեսակետից հյուսիսային ծառայության աշխատակազմը ԱԻՎ-ի նոր ղեկավարության հետ հույսեր է կապում:

Իհարկե՝ ծառայությունն իր առջեւ դրված խնդիրներն առայժմ կարողանում է կատարել: Այստեղ լուրջ ուշադրություն է նվիրվում երիտասարդ մասնագետների պատրաստմանը, տարածաշրջանային մյուս ծառայությունների, տեղական կառավարման մարմինների հետ համագործակցության ամրապնդմանը, սեյսմիկ ռիսկի նվազեցմանն ուղղված աշխատանքների արդյունավետության ապահովմանը: 2004 թ. առաջին կիսամյակում հյուսիսային ծառայության բոլոր 43 կայաններն ու դիտակետերը կանոնավոր գործել են, տվյալները համակարգվել եւ մշակվել են սեյսմիկ տարբեր մակարդակների վտանգի գնահատման համար: Նշանակալի աշխատանք է կատարվել երկրատեղեկատվական (GIS) տեխնոլոգիաներով Գյումրի եւ Վանաձոր քաղաքների տարածքների համար թվայնացված տվյալների նոր բազաներ ստեղծելու եւ եղածները լրացնելու ուղղությամբ: Կազմվել կամ լրացվել են մասնագիտական տարբեր քարտեզներ, կատարվել Շիրակի մարզի գյուղական վայրերի, Գյումրի, Արթիկ, Վանաձոր եւ Մարալիկ քաղաքների պետական ու մասնավոր վթարային շենքերի ուսումնասիրություններ, շարունակվել է հասարակության տարբեր շերտերի հետ կատարվող ուսուցողական եւ քարոզչական աշխատանքը: Ծառայությունում իրականացված գիտահետազոտական աշխատանքի արդյունք են նաեւ պատրաստված երկու դոկտորական թեզերը, որոնցից մեկն արդեն պաշտպանվել է:

Բազմազան են նաեւ կառույցի միջազգային համագործակցության իրականացվող ծրագրերը, որոնք հայ մասնագետների ճանաչման ու հեղինակության արդյունք են: Մնում է, որ նրանց աշխատանքի կարեւորության գիտակցումը շարունակի չլքել նաեւ մեզ:

ԳԱՅԱՆԵ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

Եվրոպական ջեռուցման համակարգեր Հայաստանում

Այսուհետեւ Երեւանում կսկսեն վաճառվել եվրոպական արտադրության ջեռուցման համակարգեր: Այդ գործունեությամբ կզբաղվի «Թերմոռոս-Ար» ընկերությունը, որի առեւտրային ներկայացուցչությունը երեկ բացվեց Վարդանանց փողոցում: Ներկայացուցչության հիմնադիրներն են Ռուսաստանի Դաշնությունում գործարար հաջողություններ արձանագրած «Թերմոռոս-Ար» ընկերության նախագահ Աշոտ Դանիելյանն ու «Ար սերվիս» ընկերության նախագահ Լիպարիտ Պետրոսյանը:

Բելգիական Jaga ընկերության պղինձ-ալյումինային Low H2O ջեռուցման բազմատեսակ մարտկոցները ակնթարթային արագությամբ տաքանում են, կարգավորվում ըստ սենյակի ջերմաստիճանի, բացառում դրանց դիպչելիս այրվածք ստանալու վտանգը, համաչափ բաշխում ջերմությունը սենյակի բոլոր հատվածներում, պատված են հատուկ փոշուց պաշտպանող նյութով եւ ունեն 10 տարվա երաշխիքային սպասարկման ժամկետ: Իտալական Industrie Pasotti ընկերության Elegance մարտկոցները նույնպես ունեն 10 տարվա երաշխիքային ժամկետ եւ առանձնանում են նմանատիպ առավելություններով:

«Թերմոռոս-Ար»-ի ներկայացրած իտալական մեկ այլ՝ Lamborghini ընկերության պատի եւ հատակի գազային կաթսաները կարող են օգտագործվել ինչպես սենյակը տաքացնելու, այնպես էլ տաք ջուրը խոհանոց եւ լոգարան մղելու համար: Նրանք խնայողատար են, բազմաֆունկցիոնալ, օժտված են բարձր անվտանգությամբ, գործածման պարզությամբ: Ընկերության առեւտրային սրահում վաճառվում են դրանց տեղադրման եւ օգտագործման համար անհրաժեշտ սարքավորումներ: Մասնավորապես դարձյալ իտալական CO E.S., FAR ընկերությունների փոխանցման եւ բաշխման տուփերը, անկյունակները, եռաշերտ մետաղապլաստե խողովակները, ջերմակարգավորող կոլեկտորները, ֆիլտրերը, ծորակները օգտագործվում են ջեռուցման եւ ջրամատակարարման ցանկացած համակարգերում, բոլոր տեսակի խողովակների դեպքում: Ներկայացված են նաեւ իտալական DAB ընկերության ալիքաձեւ, կենտրոնախույս եւ այլ տեսակի պոմպերն ու ջրի հավաքման եւ մղման ավտոմատ կայանները:

Հայտնի ընկերությունների արտադրանքը ներկայացնելուց բացի, «Թերմոռոս-Ար»-ը առաջարկում է խորհրդատվական ծառայություններ, օգնում է մարտկոցների ու կաթսաների ընտրության հարցում, իրականացնում է պատվերների արագ առաքում Երեւանում գտնվող պահեստից, ինչպես նաեւ ջեռուցման համակարգի մոնտաժման աշխատանքներ:

Ա. Մ.

Լավրենտի Կիրակոսյանի ցուցմունքները չփոխվեցին

Կփոխվի՞ արդյոք դատավճիռը

ԱԺՄ ներկայացուցիչ, Բաղրամյանի Քարակերտ գյուղի բնակիչ Լավրենտի Կիրակոսյանին քրեական օրենսգրքի 268-րդ հոդվածի երկրորդ կետի համաձայն, առաջին ատյանի դատարանը համարել էր մեղավոր խոշոր չափի թմրամիջոց պահելու մեջ եւ 1,5 տարի ազատազրկման դատապարտել: Գործն այժմ լսվում է վերաքննիչ դատարանում: Առաջին նիստը պետք է կայանար հուլիսի 19-ին, սակայն դատավորի համապատասխան գրությունը կենտրոնական հիվանդանոցի (այնտեղ է գտնվում Լավրենտի Կիրակոսյանը) փոխարեն ուղղվել էր մեկուսարան, եւ նիստը կայացավ երեկ, որի ընթացքում Լավրենտի Կիրակոսյանը ցուցմունքներ տվեց: Դրանք որեւէ կետով չեն տարբերվում առաջին ատյանի դատարանում տված ցուցմունքներից, որոնք լսելուց հետո նիստը հետաձգվել է մինչեւ հուլիսի 26-ը:

Կիրակոսյանի դատապաշտպան Վարդան Զուռնաչյանը համոզված լինելով, որ իր պաշտպանյալի դեմ հարուցված գործը սարքված է, այնուամենայնիվ, չի բացառում արդարադատության կայացումը. «Դե, դատարան է, մեկ էլ տեսար արդարացի որոշում ընդունեց»:

Ն. Պ.

ՀՈԲԵԼՅԱՆ

Գնահատումի 70-ամյակի ակնկալիքով

Այսօր լրանում է գրականագետ, բանասիրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, Երեւանի պետական համալսարանի ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետի հիմնադիր եւ դեկան Գառնիկ Անանյանի ծննդյան 70-ամյակը: «Ազգ» օրաթերթի խմբագրությունը, շնորհավորելով հոբելյարին եւ ստեղծագործական նորանոր հաջողություններ մաղթելով, ստորեւ ներկայացնում է Անանյանի ընկերների, բարեկամների, մտերիմների եւ ուսանողների գնահատանքի, բարեմաղթանքի խոսքերը:

Հայաստանի ժուռնալիստների միության նախագահ Աստղիկ Գեւորգյան - Խոսել Անանյանի մասին՝ նշանակում է բաժանել նրա գործունեության մի քանի ոլորտներ, որոնք մեկը մյուսից կարեւոր են: Նա երբեք չի սկսի մի գործ, որի մասնագետը չէ՝ լինի գրական ելույթ, գրքի հրատարակում, հոդվածի հրապարակում, դասախոսական աշխատանք, գիտական գործունեություն թե հասարակական աշխատանք: Հասարակական աշխատանքում նա ունի իր քաղաքացիական ակտիվ եւ չբեկվող կենսադիրքը: Գ. Անանյան հասարակական գործիչը երբեք չի դավաճանում իրեն: Շատ եմ կարեւորում նրա մարտնչող բնավորությունը:

Գառնիկ Անանյանի ջանքերի շնորհիվ այսօր պետհամալսարանն ունի ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետ: Լինելով բակալավրիատի եւ մագիստրատուրայի պետական քննությունների հանձնաժողովի նախագահ, վկա եմ, թե ինչպես է ուրախանում ու հպարտանում գերազանցիկ ուսանողներով:

Անանյանը ժամանակի թարգմանն է, ժամանակի եւ վաղվա օրվա մտահոգ մտավորականը: Մտածել, որ նա 70 տարեկան է, որեւէ մտահոգություն չի առաջացնում: Սա այն դեպքն է, երբ ոչ թե պետք է նայել անձնագրում նշված ծննդյան տարեթվին, այլ երիտասարդական ավյունին ու տարիների իմաստնությանը: Ժուռնալիստների միության բոլոր անդամների անունից ջերմորեն շնորհավորում եմ Գառնիկ Անանյանին, մաղթում, որ նա կյանքում իրեն սիրող մարդկանց շրջանում երբեք բացակա չստանա:

ԵՊՀ ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետի դեկանի տեղակալ Նաղաշ Մարտիրոսյան - Գառնիկ Անանյանին վերաբերվում եմ ինչպես ուսուցչի: Լինելով չարենցագետ՝ Անանյանը զարմանալիորեն բնավորության մի գծով շատ նման է Չարենցին. նորով միշտ ոգեւորվում է: Նրա հետ աշխատելը եւ հեշտ է, եւ դժվար: Հեշտ է այն առումով, որ հրաշալի գիտի իր գործունեության ոլորտը՝ բուհական կյանքը, դժվար այն առումով, որ պրոֆեսիոնալ լինելով, միշտ նույնը պահանջում է նաեւ դիմացինից:

Դոցենտ Դավիթ Պետրոսյան - Գառնիկ Անանյանի գիտական ու մանկավարժական գործունեությանը ծանոթ եմ դեռեւս ուսանողական տարիներից, երբ բախտ ունեցա նրա առաջին ասպիրանտը լինելու: Անանյանը մեր այն սակավաթիվ մշակութային գործիչներից է, որի էության մեջ ներդաշնակորեն համատեղված են գիտնականն ու մանկավարժը: Գիտության մեջ՝ որոնող, ինքնատիպ մտածողությամբ ու բանավիճային կրքով օժտված անհատականություն է, մանկավարժության մեջ՝ իր գործի նվիրյալ, ազգային կրթությանը նախանձախնդիր, նորն ու ավանդականը յուրովի համադրող մտավորական:

1980-ականներին Գ. Անանյանի տաղանդը փայլուն կերպով դրսեւորվեց հրատարակչական գործում: Նրա տնօրինությամբ Երեւանի համալսարանի հրատարակչությունն ընթերցողների սեղանին դրեց «Ուսանողի գրադարան»-ը, «Հայագիտական մատենաշար»-ը, բազմաթիվ կոթողային աշխատություններ, որոնք թարմ շունչ հաղորդեցին հանրապետության գրահրատարակչական կյանքին:

Կցանկանայի, որ նշանավոր գիտնականը, հրապարակախոսն ու մանկավարժը երկար շարունակի գործել երիտասարդական եռանդով, քանզի, ինչպես հաճախ սիրում է կրկնել. «Մարդու տարիքն այնքան է, որքան զգում է ինքը»:

ԵՊՀ լրատվական ծառայության պետ Ժաննա Մխիթարյան - Աշխատանքում է երեւում գործչի մասնագիտական դիմանկարը: Իր ծննդյան յոթերորդ տասնամյակն այսօր բոլորող Գառնիկ Անանյանը ճանաչված գրականագետ է, փորձառու մանկավարժ, ազգային-քաղաքական շահերով խորապես ապրող անհատականություն, այն քչերից, ում հնարավոր է գնահատել իր գործով: Անանյանն ունի խոր միտք, անընդհատ խորհելու մղող դատողություններ ու պերճ լեզու, որոնցով շահել է իր ուսանողների, բոլոր ունկնդիրների հարգանքն ու սերը:

Նրան մաղթում եմ կյանքի երկարատեւ շարունակություն, անսպառ կամք ու կորով, ստեղծագործական վերելքներ:

ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս Գեւորգ Բաղդասարյան - Անանյանին ճանաչում եմ ավելի քան 50 տարի. մեր ծանոթությունը սկսվել է ուսանողական տարիներից: Շնորհիվ ուսանողական ընկերներիս՝ հոբբիս բանասիրությունը դարձավ: Ստեղծվեց երիտասարդների խումբ, որի անդամները, բացի իրենց նեղ մասնագիտությունից, հետաքրքրվում էին հայ ժողովրդի պատմությամբ, հայ բանասիրությամբ: Անանյանը մեր՝ ոչ բանասիրական մասնագիտության տեր մարդկանց ցույց տվեց, թե ինչպես կարելի է գնահատել, հասկանալ հայ բանաստեղծական խոսքը, ազգային մշակույթը: Նրա բնավորության ամենաընդգծված գծերն են անտարբերության բացարձակ բացակայությունն ու սկզբունքայնությունը: Ընկերոջս ցանկանում եմ այն ամենը, ինչ ինքս ինձ կցանկանամ:

ԵՊՀ ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետի շրջանավարտ Ծովինար Խաչատրյան - «Ինչ ես կարծում, լրագրողը պե՞տք է ունենա բարեկամներ», մի օր հարցրեց Գառնիկ Անանյանը: Պատասխանի չսպասելով՝ ավելացրեց, որ լրագրողը պարտավոր է բարեկամներ ունենալ: Այսպես բարեկամաբար էլ անցան ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետում ուսանելու տարիները: Ամբիոնը դարձավ ֆակուլտետ, ամբիոնի վարիչը՝ դեկան: Լրագրություն ուսանելու ընթացքը չէր շրջանցում դեկանի աշխատասենյակը: Նա միշտ ուսանողին ասելու բան ուներ ու նվիրելու գրքեր: Շնորհավորում եմ Գառնիկ Անանյանի ծննդյան տարեդարձը՝ ցանկանալով, որ միշտ մնա լրագրողի մեծ բարեկամը:

Հայաստանի գրողների միության նախագահ Լեւոն Անանյան - Գառնիկ Անանյան գրականագետը, մանկավարժական - կրթական գործի կազմակերպիչը, ազգային-հասարակական գործիչը երբեք կրավորական դերում չի լինում: Շատ կրքոտ, անզիջում, շիտակ մտավորական է, որը դավանում է մնայուն արժեքներին եւ ունի իր սկզբունքները: Իմ ընկերոջ, իմ գրչակցի ու դասախոսի առաջին 70-ամյակը համարում եմ ստեղծումի, արարումի 70-ամյակ, գալիքը՝ մաղթում, որ դառնա գնահատումի:

Ծ. Մ.

Իրավիճակ

Ստուգումներից 3 օր առաջ տնտեսվարող սուբյեկտին նախազգուշացնելու օրենքի դրույթը կհանվի

ՀՀ նախագահի հանձնարարականից հետո խստացվում են չափորոշիչները դեղագործական շուկայում

ՀՀ նախագահի վերահսկողական ծառայության կողմից դեղագործական շուկայում բացահայտված չարաշահումներից հետո համապատասխան հանձնարարականներ տրվեցին նաեւ առողջապահության նախարարին: Անցել է արդեն 2 շաբաթ: «**Ազգը**» փորձեց պարզել, թե ինչ է ձեռնարկել նախարարությունն այս ընթացքում եւ ինչ մանրամասներ են հայտնի դարձել: Հիշեցնենք, որ խոսքը վերաբերում է մարդասիրական օգնության ստացման, բաշխման ու հաշվառման ոլորտին, եւ ուսումնասիրության արդյունքում բացահայտվել են 1 մլրդ դրամի արժողության ժամկետանց դեղեր: Այս պահին գործը քննվում է նաեւ գլխավոր դատախազությունում:

Առողջապահության նախարարի իրավական խորհրդական **Սուրեն Քրմոյանը** կատարվածը մեկնաբանում է նաեւ մարդասիրական օգնության ասպարեզը կանոնակարգող իրավական ակտերի բացակայությամբ: ՀՀ նախագահի հանձնարարականը վերաբերում է նախ եւ առաջ հարաբերությունների ու լիազորությունների, չափորոշիչների ու պատասխանատուների հստակեցմանն ու սահմանմանը նախարարության եւ մարդասիրական օգնության հանրապետական կենտրոնի միջեւ: Գլխավոր դատախազության եւ նախագահի վերահսկողական ծառայության համագործակցությամբ այսօր նախարարությունում մշակվել ու հաստատվել է նոր կարգ՝ մարդասիրական դեղորայքի ու սարքավորումների ստացման ու բաշխման ոլորտը կանոնակարգելու վերաբերյալ: Մարդասիրական պատվերի ուսումնասիրման ու ձեւավորման պատասխանատու է նշանակվել առողջապահության նախարարության դեղերի վարչությունը: Վերջինս է լիազորված ճշտելու մարդասիրական կազմակերպությունների կողմից առաջիկայում ստացվելիք պատվերի քանակն ու առաջարկվող դեղի անհրաժեշտությունը: «Դեղորայք առաջարկող մարդասիրական կազմակերպությունը սովորաբար արագ պատասխանի է սպասում, եթե պատվերն արագ չձեւավորվի, նա կարող է փոխել օգնության հասցեն: Ինչ-որ տեղ այդ պատվերը կորցնելու մտավախությունից առաջացած շտապողականությունն էլ պատճառ է դարձել, որ որեւէ դեղից շատ ավելին է պատվիրվել, քան դրա կարիքը եղել է», ասում է Սուրեն Քրմոյանը:

Գլխավոր դատախազությունն այսօր ուսումնասիրում է, թե իրականում քանի կազմակերպություն է դիմել մարդասիրական դեղորայքի համար, ինչքան դեղ են ստացել, ինչքանն են իրացրել: Իբրեւ «մեղմացուցիչ դեպք հանգամանք», ենթադրվում է նաեւ այն հանգամանքը, որ Հայաստանին հասցեագրված մարդասիրական դեղն ի սկզբանե արդեն մոտ է եղել ժամկետանց լինելու սահմանին, մաքսատներում դեղը երկար է մնացել եւ այլն: Այդ բոլորն առայժմ ենթադրություններ են, ճշմարտությունը պիտի պարզվի հետաքննությունից հետո:

Այժմ առողջապահության նախարարությունում հընթացս կատարվում է նաեւ, այսպես ասած, «կադրային ստերիլիզացիա». պետական գրանցող մարմիններից տեղեկություններ են հավաքվում, թե մարդասիրական օգնության հանրապետական կենտրոնի եւ նախարարության աշխատողները արդյոք որեւէ դեղագործական առեւտրային կազմակերպության հիմնադիր կամ մասնակից չեն: Իբրեւ քաղծառայողների, համաձայն օրենքի, նրանց արգելվում է ձեռնարկատիրական գործունեությունը: Այս միջոցառումը, իհարկե, վերաբերում է ոչ միայն մարդասիրական, այլեւ ընդհանրապես դեղագործական շուկայի կանոնակարգմանը: Սուրեն Քրմոյանի հավաստմամբ, գոնե պաշտոնական տվյալների համաձայն, առայժմ ոչ մի այդպիսի անձ չի հայտնաբերվել համակարգում:

ՀՀ նախագահի հանձնարարականի էությունը նաեւ դեղագործական շուկայում պատշաճ վերահսկողության կազմակերպումն է: Այս տարվա ապրիլ, մայիս ամիսներին, նախարարությունը 34 տնտեսվարող սուբյեկտների ուսումնասիրություններ է անցկացրել, նրանցից 5-ի գործերն ուղարկվել են գլխավոր դատախազություն: 4 տնտեսվարող սուբյեկտի լիցենզիայից զրկելու հայցեր են ներկայացվել դատարան, եւ 10 օրինախախտի պատասխանատվության ենթարկելու չափը դեռ որոշվում է՝ արդյոք նրանց զրկե՞լ գործունեության թույլտվությունից, թե՞ բավարարվել նկատողությամբ: Ուշադրություն դարձնենք այն հանգամանքին, որ փաստորեն ուսումնասիրված սուբյեկտների կեսից ավելին դուրս է եկել օրինականության շրջանակներից: 2 օր առաջ կայացած լիցենզիոն հանձնաժողովի նիստում մի քանի տնտեսվարող սուբյեկտներ, արդեն մարզերից, նույնպես պատասխանատվության են ենթարկվել:

Առ այսօր դեղագործական շուկայում պարբերաբար իրականացվող վերահսկողական միջոցառումները, այնուամենայնիվ, գոնե բավարար արդյունքի չեն բերել, բացատրվում է նաեւ ստուգման անհասկանալի մեխանիզմի նույնպես «անհասկանալի» երկարակեցությամբ: Ստուգումներ իրականացնելուց առաջ ստուգող մարմինը, ըստ կարգի, 3 օր առաջ պարտավոր է այդ մասին տեղեկացնել այն սուբյեկտին, որի մոտ գնալու է: Միշտ էլ այդ ժամանակը լրիվ բավարար է եղել կեղծված կամ չգրանցված դեղերը թաքցնելու համար: 3 տնտեսվարող սուբյեկտներ՝ վկայաբերելով այդ 3 օրվա հանգամանքը, ստուգողներին պարզապես արգելել են ուսումնասիրություն անցկացնել իրենց մոտ, առաջարկելով գնալ եւ միայն 3 օր հետո գալ: Այժմ ստուգումների մասին օրենքից նախազգուշական այդ 3 օրը հանելու փոփոխություն է նախատեսվել: Սուրեն Քրմոյանի հավաստմամբ, համենայն դեպս, ստուգումների ընթացքում պարզվել է, որ նախորդ տարվա համեմատ կեղծված ու չգրանցված դեղերի քանակական ցուցանիշներն ակնհայտորեն իջել են: Անցած տարի գլխավոր դատախազություն է ուղարկվել 20 գործ, կիրառվել են խոշոր տուգանքներ՝ նվազագույն աշխատավարձի 200-300 հազարապատիկի չափով, եւ այս հանգամանքը, անկասկած, որոշիչ դեր ունեցել է: Այս տարի հայտնաբերված կեղծ ու չգրանցված դեղերն այժմ ուղարկվել են լաբորատոր փորձաքննության, եւ մինչեւ արդյունքներն ստանալը Սուրեն Քրմոյանը չցանկացավ տալ այդ դեղերի անունները: Օրինախախտման մյուս տարածված արտահայտությունը շուկայում դեղերի պահպանման անթույլատրելի պայմաններն են՝ սառնարանի բացակայությունը, դրանց վաճառքը սննդամթերքի ու օծանելիքի կողքին: Այժմ կեղծված դեղերի հայտնաբերումը համեմատաբար հեշտացել է այն առումով, որ անցած տարվա փետրվարին առողջապահության նախարարի հրամանով մեծածախ առեւտրով զբաղվող դեղավաճառներին պարտադրվել է մակնշել նաեւ տվյալ դեղի սերիական արտադրության համարը: Ռուսաստանի Դաշնության մասնագետները ինտերնետով պարբերաբար տեղեկություն են հաղորդում տվյալ սերիայի դեղի խմբաքանակի կեղծումների վերաբերյալ, որից օգտվելով հեշտությամբ կարելի է կասեցնել դրա վաճառքը կամ ներթափանցումը նաեւ հայկական շուկա:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Ռուբեն Պողոսյանի աշխատությունը ուշագրավ է

Նաեւ ուսանելի Մեծ եղեռնի 90-ամյակին նվիրված առաջիկա գիտաժողովի կազմակերպման առումով

Վերջերս «**Ազգի**» գրադարանը հարստացավ Հալեպից Ռուբեն Պողոսյանի «Հայկական ցեղասպանութեան այլազան մօտեցումներ» գրքով: Թեքեյան մշակութային միության հրատարակած այս գիրքը 2000 թ. լույս է տեսել Հալեպում: Թեեւ փոքրածավալ, սակայն չափազանց ուշագրավ այս աշխատությունը բաղկացած է ներածությունից, 10 գլուխներից եւ եզրակացությունից: Գրքի վերջում զետեղված է Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման փաստերն արձանագրող հավելված:

Հատկանշական է, որ հենց այդ հավելվածում հեղինակը ցեղասպանության փաստը ճանաչողների թվին է դասում ժամանակակից Թուրքիայի հիմնադիր Մուստաֆա Քեմալին: Այդ հարցում նրա միտքն անուղղակիորեն հաստատում է հայտնի թուրք հասարակագետ Թաներ Ակչամը՝ վկայակոչելով, որ Քեմալն ընդունել է Առաջին աշխարհամարտի տարիներին 800 հազար սպանության փաստը:

Գրքի առաջաբանում, որը գրել է Ալեքսան Քեշիշյանը, հակիրճ ներկայացվում է հեղինակի գիտական եւ հասարակական գործունեությունը՝ ընդգծելով, որ նա մասնագիտությամբ իրավաբան է, դոկտորական ատենախոսությունը պաշտպանել է 1952 թ. Փարիզի Սորբոնի համալսարանում: Հեղինակը մասնակցել է բազմաթիվ միջազգային գիտաժողովների, այդ թվում՝ Մեծ եղեռնին նվիրված: Նա մի շարք մենագրությունների եւ ավելի քան 100 հայերեն, ֆրանսերեն, անգլերեն ու արաբերեն հոդվածների հեղինակ է: Օգտվելով առիթից նշենք, որ 1960 թ. Ռուբեն Պողոսյանը ՄԱԿ-ի հրավերով 2,5 տարի նախ որպես դատավոր, ապա եւ գլխավոր դատախազ աշխատել է Կոնգոյում:

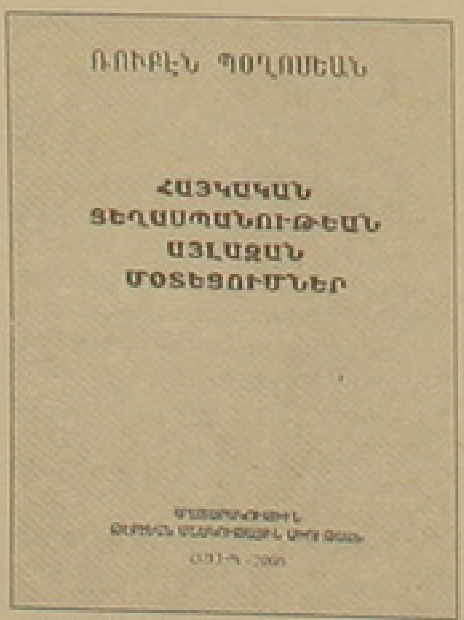

Աշխատության մեջ հեղինակը բարձրացնում է այնպիսի հարցեր, ինչպիսիք են՝ հայերը եւ ցեղասպանության ըմբռնումը, Հայաստանի Հանրապետության գրաված դիրքը, թուրքական պաշտոնական դիրքորոշումները, թուրք մտավորականության վերաբերմունքը, դրացի երկրների մոտեցումը, օտար մտավորականության տեսակետները, արաբական երկրներում տիրող կարծիքը, ինչպես նաեւ միջազգային ճանաչումները: Վերջում նա եզրակացնում է. «Հայերի ցեղասպանության մոտեցումների այս համառոտությունը ի հայտ է բերում մեր հարցի կնճռոտ բնույթը եւ ենթադրաբար հանգեցնում է այն եզրակացության, թե մենք՝ հայերս, անկարող ենք գտնվել համադրելու եւ համակարգելու մեր ճիգերը՝ հարցին տալու համար այն ուժը, որ կարողանար դա բարձրացնել միջազգային հրատապ խնդիրների կարգին»:

Այս ամենն առանձնակի նշանակություն են հաղորդում Ռուբեն Պողոսյանի աշխատությանը, իսկ Մեծ եղեռնի 80-ամյակին նվիրված միջազգային գիտաժողովի մասին նրա դատողություններն ապահովում են այժմեականությունը: Այն առումով, որ վերոհիշյալ գիտաժողովի աշխատանքներն անմիջականորեն ուղղորդում էին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանն ու նրա գլխավոր խորհրդական Ժիրայր Լիպարիտյանը: Եթե նրանցից առաջինն ընդգծելու համար Հայոց ցեղասպանության ճանաչման աննպատակահարմարությունը հայտարարում էր, թե «այսօր Հայաստանը եւ Թուրքիան պարտավոր են բարիդրացիական հարաբերությունների միջոցով աստիճանաբար հաղթահարել պատմական հակասություններն ու վերականգնել հայ եւ թուրք ժողովուրդների փոխադարձ վստահությունը, որի համար կողմերից պահանջվում է դրսեւորել համապատասխանաբար քաղաքական կամք եւ բարոյական կեցվածք», ապա երկրորդը մեծ ճիգեր էր գործադրում, որ Մեծ եղեռնը «երեւույթի» վերածի՝ խուսափելու համար «ցեղասպանություն» բառից:

Հեղինակը վկայելով այդ մասին գրքի 16-րդ էջում նշում է. «Այս գործընթացը, որն սկսեց Ժիրայր Չալյանը 1983-ին եւ շարունակվում է այսօր Ժիրայր Լիպարիտյանով եւ վայելում թուրքական կառավարության լուռ համակրությունը՝ անընդունելի է մեզ համար, սփյուռքի հայերիս համար»: Թեեւ Լիպարիտյանը վաղուց է հեռացել Հայաստանից, իսկ Տեր-Պետրոսյանը՝ նախագահի պաշտոնից, սակայն Հայոց ցեղասպանությունը Երեւանում կասկածի տակ դնելու առումով, ինչպես դրվեց Մեծ եղեռնի 80-ամյակին, կարեւորն ամերիկյան ոչ գիտական կառույցներն են եւ նրանց շահախնդիր շահագրգռությունները:

Ակնհայտ է, որ այդ կառույցների հնարավորություններն անսահմանափակ են: Այլ կերպ՝ եթե նրանք ցանկանան, որ Մեծ եղեռնի 80-ամյակի տխուր պատմությունը կրկնվի Հայոց ցեղասպանության 90-ամյակին նվիրված առաջիկա գիտաժողովում, ապա կարող են Լիպարիտյանի փոխարեն հեշտությամբ առաջ քաշել ամերիկահայ մտավորականության ականավոր մեկ այլ ներկայացուցչի, ընդ որում հայրենասիրության ախոյանի տիտղոսով: Բավական է վերջինին համապատասխան աջակցություն, մի քիչ էլ ֆինանսական միջոցներ, որպեսզի նա Հայաստանում հայտնաբերի գիտնականի պատմուճան հագած շոշափուկների: Այդ դեպքում առաջադրանքն արդեն մեծապես կատարված կլինի: Հետեւաբար Ռուբեն Պողոսյանի գիրքը ոչ միայն ուշագրավ է, այլեւ ուսանելի, եւ դա պայմանավորված է Հայոց ցեղասպանության 90-ամյակին նվիրված առաջիկա գիտաժողովում տխուր միջադեպերից խուսափելու անհրաժեշտությամբ:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

«Ազգը» հուլիսի 17-ի համարում «Չնայած մեծական արտագաղթին, Կարսում ոչ մի կերպ չեն հաղթահարվում թշվառությունն ու գործազրկությունը» խորագրով բարգմանաբար ընթերցողի ուշադրությանն էր ներկայացրել Մեհմեդ Ալթանի հուլիսի 14-ին «Գազեթեմ» ինտերնետային թերթում հրապարակված հոդվածը:

Նին նախապայմաններ առաջադրելու հարցում թուրքական պաշտոնական շրջանակներին աջակցելու նկրտումների հետ: Դրանում համոզվելու համար կարելի է անդրադառնալ «Ակօսի» հուլիսի 16-ի համարում նրա գլխավոր խմբագիր Հրանտ Դինքի «Մեծամորը թող փակվի, իսկ սահմանը բացվի» խորագրով հոդվածին եւ դա համեմատել Ալթանի հոդվածի հետ:

բանությունն ակամա հանգեցնում է նախապայմանների կատարման տրամաբանության:

«Մեծամորի փակման անհրաժեշտությունը» Թուրքիայի հայկական քաղաքականության նպատակներին ծառայեցնելու համար թեեւ Դինքը նշում է, որ Գյումրու բնակչության համար հեշտ չէ հաշտվել ատոմակայանի փակման մտքի հետ, այնուամենայնիվ, միանգամայն

«Մեծամորը թող փակվի, իսկ սահմանը բացվի»

Կարսեցիները զուգեւ խելոք են, բայց բարձր գին են պահանջում

Հոդվածում նշվում էր, որ Կարսում արդյունաբերություն գրեթե գոյություն չունի, լճացած է առեւտուրը, այդ իսկ պատճառով բնակչությունը հիմնականում զբաղվում է անասնապահությամբ: Հոդվածագրի հավաստմամբ, թեեւ արտագաղթը Խաղաքում մեծական երեւույթ է դարձել, սակայն չի հաջողվում հաղթահարել թշվառությունն ու գործազրկությունը: Թերեւս այս ամենի առումով պատահական չէր հունիսի 30-ին Կարսում քաղաքային խորհրդի կազմակերպած հանրահավաքը:

Թուրք լրագրողի հոդվածը նվիրված էր այդ հանրահավաքին, իսկ հանրահավաքը նպատակ էր հետապնդում Թուրքիայի հայկական սահմանի բացման համար կարսեցիների ձեռնարկած հանրահավաքի արդյունքների հրապարակումը, ակնկալելով թուրքական իշխանությունների եւ հասարակության արձագանքը:

Թե ինչպիսի՞ն կլինի դա, ցույց կտա ժամանակը: Բայց որ «Կարս-Հայաստան սահմանի բացումը կարսեցիների վերջին հույսն է», «աղքատության ճիրաններում տանջվող Կարսի տառապանքը հաղթահարելու» թերեւս ամենաարդյունավետ միջոցը, «քաղաքի ճակատագիրը» Հայաստանով է պայմանավորվում, եւ այդ մասին ուղղակի վկայում է Մեհմեդ Ալթանը, ակնհայտ է: Թերեւս նա դրանով հակառակ հայաստանյան եւ սփյուռքի որոշ շրջանակների պնդումների, թե Թուրքիայի հայկական սահմանի բացումն իր կենսական անհրաժեշտություն է Հայաստանի համար, ցույց է տալիս, որ դրա անհրաժեշտությունն իրականում Կարսի գլխավորությամբ զգում են հենց Թուրքիայի սահմանամերձ շրջանները:

Ալթանի պարագայում մենք գործ ունենք Թուրքիայի սահմանամերձ շրջանների նկատմամբ հոգատարության, իսկ հայկական շրջանակների դեմքով հայ-թուրքական սահմանի բացման համար Հայաստա-

Հոդվածում Դինքն, անդրադառնալով Թուրքիայի հայկական սահմանի բացման առնչությամբ Կարսում հրավիրված հանրահավաքին, նշում է, որ կարսեցիները 56 հազար ստորագրություն են հավաքել եւ միաժամանակ պահանջել են Մեծամորի ատոմակայանի փակումը: Դինքն արդարացի է համարում հայ-թուրքական սահմանի բացման կարսեցիների պահանջը, ինչը վերաբերում է Մեծամորի փակմանը, ապա, նրա կարծիքով, այն վտանգը, որ տարածաշրջանի ժողովուրդների համար ներկայացնում է ատոմակայանը, գիտակցում է նաեւ հայաստանյան կողմը: Այնուհետեւ նա նշում է. «Սակայն ներկա պահին այլընտրանք չկա»:

Այնուհետեւ Դինքը հարց է բարձրացնում՝ մի՞թե չի կարելի այլընտրանք գտնել, ավելացնելով. «Կարելի է, սակայն Հայաստանի սեփական էներգետիկ պաշարները սահմանափակ են: Թեեւ Վրաստանով կարելի է ռուսական գազ ներմուծել, բայց դա բավականին թանկ է: Ինչ վերաբերում է Իրանից գազի ներմուծմանը, ապա դրա համար անհրաժեշտ է ֆինանսական լուրջ աջակցություն: Մնում են Ադրբեջանն ու Թուրքիան, իսկ նրանց հետ էլ հարաբերությունների խնդիր գոյություն ունի»:

Եթե Վրաստանով ներմուծվող ռուսական գազը թանկ է, իսկ իրանականի ներմուծումը ֆինանսական լուրջ միջոցներ է պահանջում, ուստի Ադրբեջանի եւ Թուրքիայի հետ հարաբերությունների կարգավորումն, ըստ Դինքի, դառնում է Մեծամորի փակման այլընտրանքը: Այլ կերպ, Դինքը հասկացնում է, որ Մեծամորը փակելու համար Հայաստանն այլընտրանք չունի, քան կարգավորել իր հարաբերություններն Ադրբեջանի ու Թուրքիայի հետ: Քանի որ վերջիններս նախապայմաններ են առաջադրում, ուստի հարաբերությունների կարգավորման Դինքի տրամա-

հնարավոր է համարում «Մեծամորը թող փակվի, իսկ սահմանը բացվի» կարգախոսի շուրջ կարսեցիների հետ գյումրեցիների համախմբումը:

«Պետք է համախմբվել, գրում է Դինքը, որ արվի այն, ինչ կարգախոսն է ենթադրում եւ միասին լուծում առաջադրվի: Օրինակ, կարելի է նույն օրը երկու կողմում նույն կարգախոսով երկու առանձին հանրահավաք հրավիրել»: Նա հոդվածն ավարտում է հետեւյալ կոչով. «Ո՛վ իմ Թուրքիայի կառավարություն, ով Հայաստանի իշխանություն: Մի՞թե դուք այս երկու ժողովուրդների ընդհանուր մտահոգության ու պահանջի առնչությամբ որեւէ առաջարկ չունեք: Պատրա՛ստ եք համագործակցության: Պատրա՛ստ եք համատեղ ջանքերով Մեծամորի փակմանը: Պատրա՛ստ եք սահմանի բացմանը»:

Ավելորդ է Դինքի խոսքերի մեկնաբանությունը, առավել եւս՝ Մեծամորի փակման հարցում գյումրեցիներին վերագրվող կարսեցիների հետ համագործակցելու պատրաստակամությունն ու Թուրքիայի հետ հարաբերությունների կարգավորումը Հայաստանի համար որպես կենսական անհրաժեշտություն դիտարկելու նկրտումները: Պարզապես հիշեցնենք Եվրախորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովի հունիսի 23-ի նստաշրջանում ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հետեւյալ պատասխանը թուրք խորհրդարանականին. «Մենք չենք կարողանում հասկանալ Հայաստանը շրջափակելու եւ միջազգային ասպարեզում նրան հակադրվելու ձեր մոտեցման պատճառը: Եթե դուք կարծում եք, որ չենք կարող առանց Թուրքիայի գոյատեւել, սխալվում եք: Հայաստանն առանց ձեզ գոյատեւում է եւ նորմալ զարգանում»: Կարծում ենք, Մեծամորն էլ պետք է գործի հակառակ կարսեցիների ու Դինքի:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

ՄԱԿ-ն Իսրայելից պահանջում է մասամբ քանդել «տարանջատիչ պարիսպը»

Վարչապետ Շարոնն անտեսում է բանաձեւը

ՄԱԿ-ի ընդհանուր ժողովը ձայների գերակշիռ մեծամասնությամբ ընդունել է մի բանաձեւ, որն Իսրայելին հանձնարարում է մասնակիորեն քանդել ներկայումս Այսրհորդանանում կառուցվող «տարանջատիչ պարիսպը»:

191 երկրների ներկայացուցիչներից կազմված ընդհանուր ժողովի բանաձեւերը պարտադրանքի բնույթ չունեն: Իսրայելի վարչապետ Արիել Շարոնն արդեն իսկ հասկացրել է, որ ինքն անտեսում է ՄԱԿ-ի որոշումը:

Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ քվեարկության ժամանակ 191 երկրներից 150-ը կողմ է արտահայտվել, 6-ը՝ դեմ, 10 երկիր ձեռնպահ է մնացել: Եվրամիության բոլոր 25 պետությունները պաշտպանել են բանաձեւը, կատարելով որոշ ուղղումներ:

Դեմ քվեարկողների թվում են Իսրայելը, ԱՄՆ-ը, Ավստրալիան:

Հիմք ընդունելով Հաագայի միջազգային դատարանի հուլիսի 9-ի վճիռը, ՄԱԿ-ի բանաձեւն Իսրայելից պահանջում է «կատարել իր իրավաբանական պարտավորությունները»: Հաագայի դատարանը պահանջել էր մասամբ քանդել 680 կիլոմետրանոց «տարանջատիչ պարիսպը» եւ փոխհատուցել պաղեստինցիների նյութական վնասները:

ՄԱԿ-ում Իսրայելի դեսպանորդ Դեն Գիլերմանը քվեարկության արդյունքների առթիվ ափսոսանք հայտնելով ասել է. «Փառք Աստծո, Իսրայելի եւ հրեաների ճակատագիրն այս դահլիճում չի որոշվում: Այս բանաձեւը ձեռնտու է միայն իսրայելցիների ու պաղեստինցիների

իսկական թշնամիներին»: Իսկ ԱՄՆ դեսպանի տեղակալ Ջեյմս Քանինգհեմը հայտարարել է, թե ընդունված փաստաթուղթը «միակողմանի է» եւ չի նպաստում Իսրայելի եւ Պաղեստինի պետությունների խաղաղ գոյակցության պայմանների ստեղծմանը:

Ամերիկացիներն ի սկզբանե դեմ էին արտահայտվել բանաձեւին, պնդելով, թե այն բավարար չափով հաշվի չի առնում պետությունների ինքնապաշտպանության իրավունքը: Իսրայելցիներն իրենց հերթին հայտարարում են, թե «տարանջատիչ պարսպի» կառուցման շնորհիվ Իսրայելի դեմ պաղեստինցիների ահաբեկչական հարձակումների թիվը կրճատվել է 90 տոկոսով:

Պ. Ք.

ԿԱՍԿԱԾԵԼԻ ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐ

«ԱՄՆ-ը միլիարդներ է յուրացրել Իրաքի վերականգնման հիմնադրամից»

Խոշոր սկանդալ է ծագել Իրաքի վերականգնման հիմնադրամի գործունեության առնչությամբ: Լոնդոնի «Գարդիան» թերթը երեքշաբթի օրը հրապարակել է ԱՄՆ Կոնգրեսի Ներկայացուցիչների պալատի անդամ, հանրապետական Հենրի Վաքսմանի ներկայացրած տվյալները, որոնք լուրջ մտորումների տեղիք են տալիս:

Կալիֆոռնիայի ներկայացուցիչ այդ կոնգրեսականը 30 տարի զբաղվել է ԱՄՆ վարչակազմի ծախսերի քննությամբ: Ներկայացուցիչների պալատում նա կառավարական բարեփոխումների հանձնախմբի կարեւոր դեմքերից է, եւ նրա կարծիքն անհնար է անտեսել:

Ներկայումս Վաքսմանը պահանջում է այն հարցի պատասխանը, թե Ջորջ Բուշի վարչակազմն ինչպես է տնօրինել Իրաքի նավթարդյունաբերությունից ստացված եկամուտները: Հուլիսի 9-ին հանձնախմբի նախագահին նա խնդրեց հավանություն տալ հիմնադրամում ԱՄՆ-ի հնարավոր չարաշահումների առթիվ քննության անցկացմանը:

Իրաքի զարգացման հիմնադրամը հակաիրաքյան պատերազմի ընթացքում ստեղծվեց որպես նավթարդյունաբերական բազմամիլիարդանոց եկամուտների պահեստարան: Մինչեւ հունիսի 28-ի իշխանափոխությունն այն տնօրինում էր կոալիցիոն վարչակազմը, որտեղ ամերիկացիները գերիշխող դեր էին խաղում:

Վաքսմանի տվյալներով, հիմնադրամի գործունեության վերջին մեկ տարում Իրաքի ամերիկյան քաղաքացիական վարչակազմը բազմաթիվ ֆինանսական խախտումներ է թույլ տվել: Կոնգրեսականը պնդում է, որ Բուշի վարչակազմն անհայտ պատճառներով կարողացել է հիմնադրամից հանել մի քանի միլիարդ դոլար: Այսպես, իշխանափոխությունից բառացիորեն մեկ ամիս առաջ այնտեղից «անհետացել է» 1 մլրդ դոլար:

Անկախ ստուգումներով պարզվել է, որ հիմնադրամը պաշտպանված չի եղել կասկածելի գործարքներից: Այսպես, անցյալում ԱՄՆ փոխնախագահ Դիկ Չեյնիին պատկանած տխրահռչակ «Հալիբարթոն» ընկերությունը հիմնադրամից ստացել է առնվազն 1,5 մլրդ դոլար: Ֆինանսական հոսքերի զգալի մասն իրականացվել է Իրաքի կոալիցիոն վարչակազմի ամերիկացի կառավարիչ Փոլ Բրեմերի միջոցով:

Միջազգային տեսուչները կվերադառնան Իրաք

Ատոմային էներգիայի միջազգային գործակալության (ՄԱԳԱՏԷ) տեսուչները մոտ ժամանակներս Իրաք կվերադառնան այդ երկրի տարածքում զանգվածային բնաջնջման զենքի գոյության կամ բացակայության վերաբերյալ վերջնական զեկուցագիր պատրաստելու նպատակով: Այդ մասին լրագրողներին հայտնել է ՄԱԳԱՏԷ-ի տնօրեն Մուհամմեդ ալ Բարադեյը, որը եգիպտոսում է մասնավոր այցով:

«Տեսուչների Իրաք վերադառնալն անհրաժեշտ է ոչ թե զանգվածային բնաջնջման զենք որոնելու, այլ դրա բացակայության վերաբերյալ պաշտոնական զեկուցագիր կազմելու համար», ընդգծել է Բարադեյը:

Նրա խոսքերով, միայն դրանից հետո համաշխարհային ընկերակցությունը կկարողանա վերջնականապես չեղյալ հայտարարել Իրաքի նկատմամբ տակավին պաշտոնապես գործող պատժամիջոցները, որոնք ձեռնարկվեցին Պարսից ծոցի 1991 թ. պատերազմից ի վեր:

Ինտերֆաքս գործակալությունը մեջբերում է Բարադեյի այն խոսքերը, թե ՄԱԳԱՏԷ-ն տեսուչներ կգործուղի Իրաք, հենց որ պաշտոնական խնդրանք ստանա Իրաքի արտգործնախարար Հոշիար Զեբարիից:

Միջազգային տեսուչներն Իրաքից հեռացել էին 2003 թ. մարտին՝ ամերիկա-բրիտանական հարձակման նախօրեին:

Լուկաշենկոն պատրաստ է մնալ նախագահի պաշտոնում

Բելառուսի նախագահ Ալեքսանդր Լուկաշենկոն իր թեկնածությունը կառաջադրի 3-րդ ժամկետով երկրի նախագահի պաշտոնը զբաղեցնելու համար, եթե ժողովուրդն իր համաձայնությունը տա: Մինսկում հուլիսի 20-ին կազմակերպված մամլո ասուլիսում Լուկաշենկոն ասել է, որ նախագահության 3-րդ ժամկետը հնարավոր է միայն ըստ սահմանադրության, եթե հանրաքվեի ընթացքում այդպես որոշեն Բելառուսի քաղաքացիները:

ՌԻԱ գործակալությունը մեջբերում է Լուկաշենկոյի այն խոսքերը, թե ինքը «բավականին հոգնել է նախագահության տարիներին», բայց առայժմ իրեն չի տեսնում «մեկ ուրիշ դերում»: Նախագահն ավելացրել է, որ իր համար իրավահաջորդ չի պատրաստում, քանի որ «պետության ղեկավարին պետք է ընտրի ժողովուրդը»:

Մամլո ասուլիսում Լուկաշենկոն ասել է, թե ինքը իրավահաջորդի թեկնածություն չի առաջադրում երկու պատճառով: Նախ, դա «անարդարացի կլիներ ժողովրդի հանդեպ»: «Ես ժողովրդին հարգած չէի լինի, եթե ինչ-որ մեկին առաջ մղեի դեպի իշխանություն: Բելառուսում որեւէ ժառանգորդություն չի կարող լինել», պարզաբանել է գործող նախագահը:

Նրա խոսքերով, իրավահաջորդ չընտրելու երկրորդ պատճառն այն է, որ «իրավահաջորդը թերեւս կարող է ուրիշ գիծ վարել»:

Լուկաշենկոն չի բացառել իր կողմից որեւէ մեկի թեկնածության պաշտպանությունը, եթե ինքն անձամբ չառաջադրվի նախագահի պաշտոնում: Եթե նման բան պատահի, ապա ինքն այլեւս չի զբաղվի քաղաքականությամբ: Լուկաշենկոյի խոսքերով, դեպքերի նման զարգացման դեպքում ինքն, ամենայն հավանականությամբ, իշխանություններից կխնդրեր «ծառայությունների դիմաց» իրեն ուղարկել կենսաթոշակի:

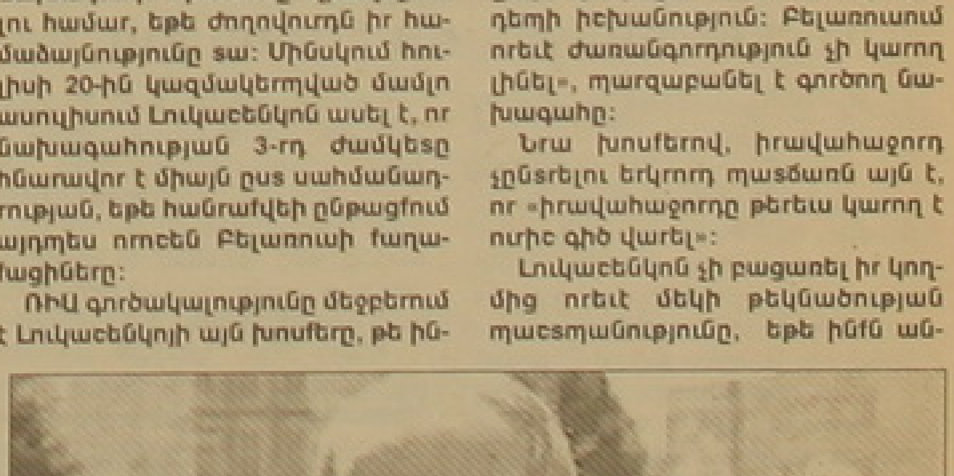

Մշակույթ

Յուրաքանչյուր հայ սոպրանո-երգչուհու համար Անուշի դերը նվիրականներից եւ պաշտելիներից մեկն է: Լինելով ազգային խաղացանկի զարդը, Արմեն Տիգրանյանի (1879–1950 թթ.) անմահ օպերան գլխավոր հերոսուհուն առաջադրում է հոգեբանական բնույթի բազմաթիվ խնդիրներ. Անուշի կերպարի մեկնաբանման մեջ ենթադրվող մանկայնության հաղթահարում, ընդսմին պահպանելով հոգու բյուրեղյա մաքրությունը եւ ամբողջական անմիջականությունը, ողբերգական ճակատագրի վշտալի կանխազգացման բացահայտում, ընդսմին հրաժարվելով էությամբ քնարական կերպարի անհարկի ողբերգականացումից:

խորհրդանշականի, այլաբանականի հետ: Տվյալ դեպքում չմոռանալով նման լուծման ոճական հակասականությունը, ինչպես նաեւ պատկերները երբեմն գործողության մեջ տեղավորելը, նշենք, որ Անուշի դերի կատարման համար դա ենթադրում է առանձնակի դերասանական դժվարություններ, որոնք հնարավոր է հաղթահարել միայն երգչի փորձի եւ պրոֆեսիոնալիզմի շնորհիվ:

Թատրոնի առաջատար մեներգչուհիներից մեկը՝ միջազգային մրցույթների, այդ թվում Ռիո դե Ժանեյրոյի երգիչների 1989 թ. մրցույթի Մեծ մրցանակի դափնեկիր Հասմիկ Հացագործյանը վաղուց համբավ է նվաճել որպես օպերային երգեցողության վարպետ: Ու թեեւ երգ-

կություններին: Եվ Անուշը բարեբեր նյութ է դառնում Հացագործյանի կողմից ազգային էության եւ ողբերգական զարգացման ներքին դինամիկայի բացահայտման համար: Այս առումով հասկանալի է երկրորդ պատկերում իմաստով իրար մոտ երկու արիաների («Ախ, իմ բախտը» եւ «Ասում են ուրին») կատարումը:

Երգեցողության բնական արտահայտչականությունը, հոգեբանական ներթափանցումը, Հասմիկ Հացագործյանի ձայնի արծաթահունչ երանգի նրբագեղ քնարականությանը զուգորդվելով, մշտական ուշադրություն էին բեւեռում, առաջացնելով ունկնդիրների նույնական ապրումներ: Կարելի է միայն

Հասմիկ Հացագործյանի Անուշը

Կասկած չկա, որ ժամանակը թելադրում է իր շեշտադրումները: Անուշի երբեմնի էտալոնային (Հայկանուշ Դանիելյան, Գոհար Գասպարյան) կատարումներն այժմ, ավաղ, անհասանելի են: Չէ որ հետխորհրդային ժամանակաշրջանում օպերայի բեմական իրականացումները եւս զուրկ են էտալոնայնությունից: Այս տարի 125-ամյա Ա. Տիգրանյանի «Անուշը» ծնունդ է առել կոմպոզիտորի կողմից բնույթով իրեն հոգեհարազատ Հ. Թումանյանի հանճարի կերտած մարգարեի ընկալման եւ հայկական մելոսի, երգարվեստի, պարարվեստի տարերի մեջ լիակատար «տարրալուծման» գագաթնակետին եւ միաժամանակ Թիֆլիսում Տիգրանյանի դաստիարակած լսողական փորձի շնորհիվ: Եվ ակնհայտ է, որ «Անուշ» օպերայի (1912 թ.) հրաշալի, կառուցվածքների բազմազանությամբ ապշեցնող խմբերգերը, որոնք ինչպես հայկական, այնպես էլ վրացական բանահյուսության ծնունդ են, ազդեցություն են գործել վրացական երաժշտության դասական Զախարի Պալիաշվիլու օպերային ստեղծագործությունների եւ մասնավորապես նրա նշանավոր «Աբեսալոմ եւ Էթերի» օպերայի վրա (1919 թ.):

Սպենդիարյանի անվան օպերայի եւ բալետի թատրոնի ներկայիս բեմադրությունը, որը թատրոնի տնօրեն եւ գլխավոր տենոր Գեղամ Գրիգորյանի գործն է, սյուժեի ռեալիստական ընդգրկումը միավորում է խոր-

չուհին բավական շատ է հանդես գալիս կամերային երգեցողության ժանրում, հենց օպերան է երաժշտական թատրոնի իր օրենքներով բարեբեր հող հանդիսանում Հացագործյանի տաղանդի լիարժեք բացահայտման համար:

Հացագործյանի հերոսուհիներն աչքի են ընկնում քնարական-հոգեբանական հմտությամբ, որին նա հասնում է զուտ վոկալ պրոֆեսիոնալիզմի շնորհիվ: Իր սոպրանոն (ձայնի տեմբրային հագեցում, թանձրություն կամ եթերայնություն, հնչողության մշակվածություն) երգչուհին մշտապես ենթարկում է կատարվող դերերգի առանձնահատ-

ափսոսալ, որ Անուշի խելագարության եզրափակիչ տեսարանի մռայլ եւ ստատիկ բեմական լուծումը Հացագործյանին թույլ չտվեց սրել իր հերոսուհու հոգեկան դրաման, տրամաբանորեն արդարացնելով ինքնասպանությունը:

Ա. Տիգրանյանի «Անուշ» օպերայի ներկայացմամբ թատրոնը փակեց իր տարեշրջանը: Այդ օրը (հուլիսի 18-ին) Հացագործյանի հիմնական խաղընկերներն էին Հայաստանի եւ Լիտվայի ժողովրդական արտիստ Գեղամ Գրիգորյանը (Սարո) եւ Տիգրան Հակոբյանը (Մոսի):

ՍՎԵՏԼԱՆԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆ,
Արվեստագիտության դոկտոր

Գրադարան տանող ճանապարհը խոտով չի ծածկվի

«Ամեն մի գրադարան բանտի մի դուռ է փակում»

ՍԵՆԵԿԱ

Այնքան խորն ու պարզ է արտահայտվել մեծ մտածողը, որ կարծում ես՝ ավելին պետք չէ: Սակայն թվում է՝ մեր տխուր ժամանակներում մոռացության են մատնված գրադարանները: Այսպես թվում է միայն, քանի որ ընթերցասեր մարդը երբեք չի մոռանա գիրքը եւ գրադարան տանող ճանապարհը:

Որքան էլ հիանանք էլեկտրոնային տեղեկատվության բազմազանությամբ, միեւնույն է, ձեռքերով շոշափվող գիրքն աներեւակայելի հաճույք է պատճառում: Միայն իրապես ընթերցասեր մարդը կարող է ըմբռնել հնացած եւ թարմության խշխշոցը կորցրած գրքի բույրը:

Բժշկությունը բազմիցս ապացուցել է գրքաբուժության ազդեցության (բիբլիոթերապիա) դրական ազդեցությունը, խորհուրդ տվել նյարդային լարումը վերացնել ընթերցանության միջոցով: Այդ հարցում մեծ նշանակություն ունի գրադարանավարը, որ ճիշտ խորհրդով, ճիշտ ժամանակին կարողանա հանդես բերել իր մասնագիտական հմտությունները:

Դպրոցական եւ ուսանողական տարիների ընթացքում շփվել եմ շատ գրադարանավարների հետ, հանդիպել եմ շատ հմուտ, բանիմաց մասնագետների, սակայն նրանց մեջ առանձնահատուկ սիրով ու հիացմունքով եմ հիշում Շուշան Ոսկանյանին, որն աշխատում է Խնկո-Ապոր անվան ազգային մանկական գրադարանում որպես փոխտնօրեն: Տարիների փորձն աստիճանաբար հմտացրել է նրան, դարձրել անփոխարինելի աշխատող: Բոլոր աշխատակիցների կողմից սիրված Շ. Ոսկանյանը հոգատար ու ուշադիր է ամենքի նկատմամբ. պատրաստ է օգնել խորհրդով: Այս բարեհամբույր կինը գրադարանավարի փայլուն օրինակ է հատկապես մանկական գրադարանների աշխատակիցների համար, քանի որ մանուկ ընթերցողը չափազանց զգայուն է եւ նրբանկատ:

Շ. Ոսկանյանի մասնագիտական կենսափորձն ապացուցում է, որ յուրաքանչյուր գործի սիրով պետք է մոտենալ, հակառակ դեպքում ո՛չ հաջողություն կունենաս, ո՛չ էլ կհարգվես: Նրա կազմակերպած ցուցահանդեսները եւ ցուցապաստառները վկայում են գրադարանագիտության եւ մատենագիտության խորը իմացությունը, ֆոնդերին, բաժնային ներքին աշխատանքներին մանրամասն ծանոթությունը:

Մանուկ եւ դեռահաս ընթերցողի ուսումնադաստիարակչական աշխատանքները պետք է վստահվեն իրենց գործում կատարելության հասած մասնագետների: Տիկին Ոսկանյանը զարգացած լայն աշխարհայացքով գրադարանավար է, որի մանկավարժական, հոգեբանական մոտեցումները, անշուշտ, խոսում են որակյալ մասնագետ լինելու մասին:

Շ. Ոսկանյանն արժանի է իր կոչմանը, եւ ես ապագայում իմ փոքրիկ աղջկան՝ Անահիտին անվարան կուղեկցեմ Խնկո-Ապոր անվան ազգային մանկական գրադարան, կծանոթացնեմ այս հիասքանչ հաստատությանը եւ ցույց կտամ նրան, թե որտեղ են պահվում մարդկության ստեղծած իսկական գանձերը...

ՆԵԼԼԻ ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ,
ԵՊՄՀ մշակույթի ֆակուլտետի գրադ. եւ մատեն. ամբիոնի ասպիրանտ

Հայկազյան համալսարանի հանդիսությունները

«Հարատեւորեն պահպանեք ձեր մարդկային արժանապատվությունը, ճշմարտությունը դարձրեք ձեր դավանանքը եւ սնուցեք ձեր մեջ դրական մտածողությունը», պատգամել է ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարի Հարավային Լիբանանի գծով հատուկ ներկայացուցիչ Ստաֆան դե Միստուրան, որը որպես օրվա բանախոս հունիսի 27-ին հանդես է եկել Բեյրութի Հայկազյան համալսարանի ամավերջի հանդիսություններին: Այս տարի համալսարանն ավարտել են 88 շրջանավարտներ, որոնցից 8-ը՝ գերազանցությամբ, իսկ 1-ը՝ բարձր գերազանցությամբ: Հաստատության նախագահ դոկտ. Պոլ Հայդոստյանը ջերմ խոսքերով ողջունել է նրանց եւ մոտ 1300 հրավիրյալներին, որոնց թվում եղել են կառավարության բարձրաստիճան ներկայացուցիչներ, քաղաքագետներ, դիվանագետներ, կրոնականներ, հասարակական գործիչներ եւ ծնողներ:

Ուսանողների անունից շնորհակալական խոսքով հանդես է եկել Միրեյ Բողարյանը:

Հ. Օ.

Գալա համերգն ազդարարեց հաջորդ փառատոնի սկիզբը

Երեկ Արամ Խաչատրյանի անվան համերգասրահում տեղի ունեցավ Էմին Խաչատուրյանի անվան պատանի երաժիշտ-կատարողների հանրապետական երկրորդ մրցույթ փառատոնի եզրափակումը եւ գալահամերգը: Փառատոնը, որ կազմակերպել էին ՀՀ մշակույթի եւ երիտասարդության հարցերի նախարարությունը, Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախումբը եւ Երեւանի կամերային նվագախումբը, նպատակ ունի ոչ միայն բացահայտել երիտասարդ տաղանդավոր կատարողներին, այլեւ փորձել նրանց աջակցել ուսման գործում եւ, վերջին հաշվով, մշակույթի ասպարեզը համալրել նոր մասնագետներով: Մրցույթ-փառատոնը մեկնարկել էր մոտ մեկ ամիս առաջ: Տարիքային 4 խմբերում Հայաստանի 7-18 տարեկան 92 դաշնակահարներից, ջութակահարներից, թավջութակահարներից, ալտ եւ կոնտրաբաս նվագող պատանիներից 50-ը երկփուլ մրցույթում արժանացան դիպլոմների, խրախուսական մրցանակների եւ նվերների: «Անցյալ տարի կազմակերպված մրցույթ-փառատոնի արդյունքներն այնքան հուսադրող էին, խանդավառությունը՝ այնքան շատ, որ հասկացանք՝ այն պետք է անպայման շարունակություն ունենա», ասաց մրցույթի կազմակերպիչ, ժյուրիի նախագահ, Երեւանի կամերային նվագախմբի դիրիժոր Վարդան Հակոբյանը: Նա համոզված է, որ երեխաների համար շատ կարեւոր են նման փառատոները, որտեղ երեխաներն իրենց կարողությունները ցուցադրելու, հանդիսատեսին ներկայանալու հնարավորություն են ունենում:

Կազմկոմիտեի նախագահ Գառնիկ Գուլումջյանն ուրախությամբ նշեց, որ մրցույթը եւս մեկ անգամ ցույց տվեց, որ մենք ունենք բազմաթիվ շնորհալի եւ տաղանդավոր երեխաներ: «Ուզում եմ շնորհավորել բոլոր մասնակիցներին, քանի որ բոլորի մեջ հաղթող եմ տեսնում», ասաց նա:

Միջոցառման իրականացմանը մեծապես նպաստել է ԱՄՆ-ից հովանավոր Անահիտ Անանյան-Գալստյանը: Դիպլոմներից, դրամական մրցանակներից բացի մրցույթ-փառատոնի լավագույն մասնակիցները Երեւանի կամերային նվագախմբի հետ հանդես գալու հնարավորություն ստացան: Վարդան Հակոբյանը, ոգեւորված մրցույթով, մասնակիցներին խոստացավ պահպանել փառատոնի ամենամյա շարունակությունը:

Թ. Մ.

Երկօրյա համերգ Սուեթո Քինչ՝ հիփ-հոփ ջազային խմբի մասնակցությամբ

Հուլիսի 22-ին եւ 23-ին Երեւանում հանդես կգա բրիտանացի հանրահայտ սաքսոֆոնահար Սուեթո Քինչն իր ջազային խմբով: Համերգին կմասնակցեն նաեւ հայ ջազային երաժիշտներ Վահագն Հայրապետյանը, Արմեն Ներսիսյանը, Նիկողայոս Վարդանյանը, Տիգրան Փեշտմալջյանը:

Սուեթո Քինչը մեծացել է արվեստագետների ընտանիքում, մանկուց շփումը երաժիշտների, արտիստների հետ հետագայում իրենց ազդեցություններն են թողել նրա ճաշակի ձեւավորման վրա՝ կանխորոշելով հետագա ճանապարհը: Թեեւ Սուեթո Քինչն ավարտել է Օքսֆորդի համալսարանը՝ ժամանակակից պատմություն մասնագիտությամբ, աշխատել է լրագրող, բայց ներքին սերը երաժշտությունն է եղել: Եվ նա ինքնակրթությամբ՝ գրքերով եւ ջազային ձայնագրություններով կարողացել է այնքան առաջընթաց արձանագրել, որ արժանացել է Բրիտանիայի երկու խոշոր երաժիշտներ Քորտնի Փայն Օբի եւ Քրոսբիի ուշադրությանը: Քինչը Tomorrow's Warriors եւ Քրոսբիի խմբերում հանդես գալուց հետո վերջնականապես ընտրում է պրոֆեսիոնալ երաժշտի ուղին, նվագում է սոպրանո, տենոր եւ արիտոնային սաքսոֆոններ, բաս կլառնետ եւ դաշնամուր: Ջազային երաժշտությունից բացի Քինչն իր նախագծերում օգտվում է ժամանակակից երաժշտության տարբեր ժանրերից: Արվեստագետը նաեւ մի շարք ստեղծագործությունների հեղինակ է, հետաքրքրություններ ունի նաեւ թատերարվեստի նկատմամբ: Սուեթո Քինչը ջազային փառատոնի միջազգային մրցույթների հաղթող է, արժանացել է BBC ռադիոյի 2002 թ. աստղի կոչմանը: «Թարմ հնչողությունը, ազդեցիկ վարպետությունը եւ բլյուզային էներգիան յուրահատուկ են այս հրաշալի երաժշտին», գրում է «Ջազզուայզ» ամսագիրը:

Երկու օր երեւանյան ջազի սիրահարները հնարավորություն կունենան լսելու բրիտանացի երաժիշտներին: Խմբի համերգը Հայաստանում կազմակերպել եւ ներկայացնում է Բրիտանական խորհրդի հայաստանյան գրասենյակը:

Մ. Բ.

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

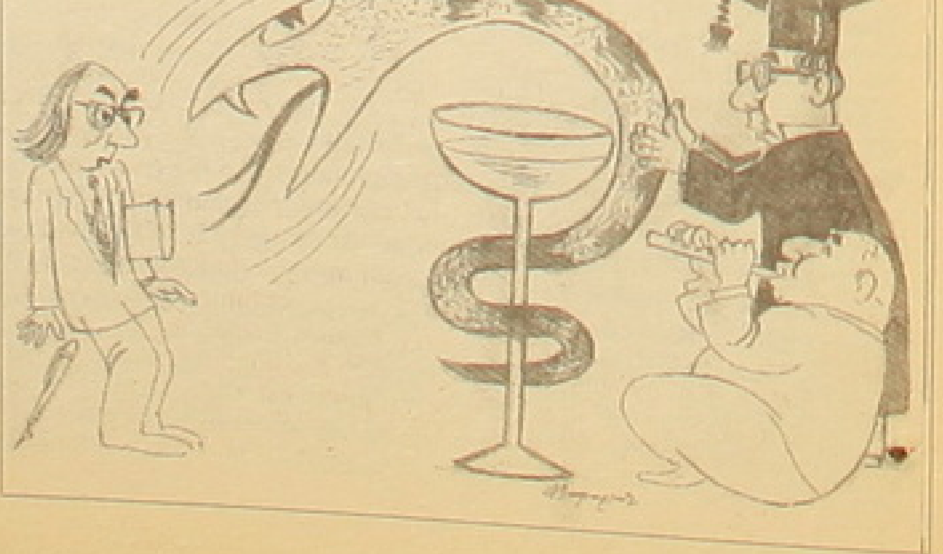

«Փյունիկ» Հայաստան-«Պոբեդա» Մակեդոնիա՝ 1-1 (0-1)
21 հուլիսի, Երեւան, «Հանրապետական» մարզադաշտ:
Մրցավար՝ Գվիդո Վինդիաքեր (Շվեյցարիա):
«Փյունիկ»-Արթուր Բեսե, Արթուր Մկրտչյան (Տիգրան Դավթյան, 88), Ալեքսանդր Թադեւոսյան, Ռաֆայել Նազարյան, Սարգիս Հովսեփյան, Կառլ Լոմբե, Արման Մկրտչյան (Մխիթար Գրիգորյան, 68), Բալեպ Բա Նդոմբոու (Գալուստ Պետրոսյան, 46), Ժորա Հովհաննիսյան, Լեւոն Փաչաջյան, Էդգար Մանուչարյան:
«Պոբեդա»-Թոմի Պանչեւ, Դիմիտար Լաորինկովսկի, Մաթիան Նաչեւ, Ստոլե Գեորգիեւ, Սաչո Զդրավեսկի, Զելկո Դոկիչ, Դեյան Դիմիտրովսկի, Բլագի Գեորգիեւսկի, Բոբչե Մանեսկի, Դրագան Դիմիտրովսկի, Բլագոժա Գեշոսկի:
Գոլեր՝ Դրագան Դիմիտրովսկի (20), Արթուր Մկրտչյան (77):
Զգուշացվեցին Գեորգիեւսկին, Մանեսկին, Դրագան Դիմիտրովսկին, Հովսեփյանը: 87-րդ րոպեին երկրորդ դեղին քարտը ստանալով, դաշտից հեռացվեց Մանեսկին:

Հաղթանակի ակնկալիքները չիրականացան

Չեմպիոնների լիգայի որակավորման առաջին փուլի մեկնարկային խաղում Սկոպիեում տարած վստահ հաղթանակը «Փյունիկի» երկրպագուներին պատասխան հանդիպմանը լավատեսորեն էր տրամադրել՝ ակնկալելով սիրելի թիմի հաջող մրցելույթը նաեւ Երեւանում: Ցավոք, այս անգամ նրանց ակնկալիքները չարդարացան: «Պոբեդան» Երեւան էր ժամանել անպայման ռեւանշի հասնելու մտադրությամբ: Հենց խաղասկզբից հյուրերը դիմեցին վճռական գործողությունների եւ արդեն երկրորդ րոպեին տուգանային հարվածի խաղարկումից հետո քիչ էր մնում գնդակը հայտնվեր «Փյունիկի» դարպասում: Ճիշտ է, դաշտի տերերն էլ պարտքի տակ չմնացին եւ ակտիվ հարձակողական գործողություններ ծավալեցին՝ ձգտելով որքան հնարավոր է շուտ հասնել հաջողության: Հիշարժան էր 6-րդ րոպեին կազմակերպած սլացիկ գրոհը, որն ավարտվեց Մանուչարյանի ընթացքից հուժկու հարվածով, սակայն դարպասապահը փրկեց դրությունը: «Փյունիկը» տիրում էր նախաձեռնությանը եւ թվում էր, թե ուր որ է կհասնի հաջողության: Սակայն կատարվեց անսպասելին: Անկյունայինի խաղարկումից հետո հյուրերը բացեցին հաշիվը: Բաց թողած գոլը կարծես ընկճեց փյունիկցիներին, որոնք մինչեւ առաջին խաղակեսի ավարտն այդպես էլ ուշքի չեկան եւ չկարողացան կոմբինացիոն խաղ ցուցադրել: Նրանց գրոհները միօրինակ էին եւ հեշտությամբ էին խափանվում ամբողջ թիմով պաշտպանությանն անցած հյուրերի կողմից:

Ընդմիջումից հետո «Փյունիկը» լիովին տիրեց նախաձեռնությանը՝ ստիպելով հյուրերին ողջ ուշադրությունը կենտրոնացնել սեփական դարպասի պաշտպանությանը: Սակայն ունենալով նկատելի առավելություն, փյունիկցիներին չէր հաջողվում գոլային ռեալ պահ ստեղծել մրցակցի դարպասին: Փաստորեն, դաշտի տերերն այդպես էլ չկարողացան ճեղքել հյուրերի զանգվածային պաշտպանությունը, ինչը մտահոգիչ է: Բարեբախտաբար, փյունիկցիների ներդրած ջանքերը ցանկալի արդյունք տվեցին: Արթուր Մկրտչյանի գլխի հարվածից հետո գնդակը հեշտ մղվեց հորիզոնական ձողից եւ արդեն հատել էր դարպասային գիծը, երբ երկրորդ հարվածով Գալուստ Պետրոսյանը գնդակն ուղարկեց դարպասը: Ոգեւորված հաջողությունից, «Փյունիկը» շարունակեց մրցակցի դարպասի պաշարումը, բայց այդպես էլ չկարողացավ կորզել հաղթանակը: Ի տարբերություն առաջին հանդիպման, այս անգամ «Պոբեդան» ավելի համախմբված ու գրագետ խաղ ցուցադրեց՝ դժվարին խնդիրներ առաջադրելով Հայաստանի չեմպիոնին:

Եվ այսպես, «Փյունիկը» 3-րդ տարին անընդմեջ հաղթահարեց չեմպիոնների լիգայի որակավորման առաջին փուլի արգելքը: Հաջորդ փուլում թիմին շատ լուրջ ննջություն է սպասում՝ հանձին Դոնեցկի «Շախտյորի», որի հետ առաջին հանդիպումը կկայանա հուլիսի 28-ին, Երեւանում: «Պոբեդայի» հետ երեւանյան հանդիպումից փյունիկցիները պետք է լուրջ հետեւություններ հանգեն, այլապես Ուկրաինայի փոխչեմպիոնը կարող է մեծ տհաճություն պատճառել մեր չեմպիոնին:

Արմսթրոնգը մոտ է հաջողությանը

Ամերիկացի հեծանվորդ Լենս Արմսթրոնգը հաղթող ճանաչվելով «Տուր դը Ֆրանս» բազմօրյա հեծանվավազքի 15-րդ փուլում, ընդհանուր հաշվարկով գլխավորեց մրցաշարային աղյուսակը: Իսկ դա նշանակում է, որ 32-ամյա հանրահայտ հեծանվորդը հնարավոր է գերազանցի մեկ այլ աշխարհահռչակ հեծանվորդի՝ իսպանացի Միգել Ինդուրայնի ռեկորդը, որը 5 տարի անընդմեջ հաղթող է ճանաչվել «Տուր դը Ֆրանսում»:

Հարկ է նշել, որ Արմսթրոնգին բավական ժամանակ չէր հաջողվում ստանձնել առաջատարի դերը: Եվ ահա ԱՄՆ-ի նախագահ Ջորջ Բուշը որոշեց ոգեւորել նրան եւ ժամույով տեղեկացրեց, որ հավատում է Արմսթրոնգի վերջնական հաղթանակին: Արդյունքը երկար սպասեցնել չտվեց: 13-րդ փուլում նա առաջին անգամ հաղթեց, իսկ 15-րդում հաջողության հասնելով, ստանձնեց առաջատարի դերը: Մրցաշարը կավարտվի հուլիսի 25-ին: Արմսթրոնգը, որը հեծանվավազքում իր նորամուտը նշել էր 1989 թ. Մոսկվայում կայացած աշխարհի պատանեկան առաջնությունում, այժմ բոլոր հնարավորություններն ունի վեցերորդ անգամ անընդմեջ հաղթող ճանաչվելու «Տուր դը Ֆրանսում»: Բացի Արմսթրոնգից ու Ինդուրայնից, եւս երեք հեծանվորդներ՝ ֆրանսիացիներ Բեռնար Էնոն ու Ժակ Անկետիլը, բելգիացի Էդդի Մերկսը հաղթող են ճանաչվել 5 անգամ, սակայն ոչ անընդմեջ:

Գավաթը կվիճարկեն Գերմանիայում

Կոնֆեդերացիայի գավաթի հերթական խաղարկությունը տեղի կունենա 2005 թ. հունիսի 15-29-ը Գերմանիայում: Խաղերը կկայանան 5 մանիայում: Խաղերը կկայանան 5 քաղաքներում՝ Ֆրանկֆուրտում, Հաննովերում, Քյոլնում, Լայպցիգում եւ Նյուրնբերգում: Թիմերի վիճակահանությունը կկատարվի Ֆրանկֆուրտում այս տարվա նոյեմբերին: Ի դեպ, Ֆրանկֆուրտը կընդունի նաեւ եզրափակիչ խաղի մասնակիցներին:

Այս տարին արդեն հայտնի են մրցաշարի 5 մասնակիցները: Գերմանիայի ընտրանին կմասնակցի որպես առաջնության կազմակերպիչ: Հանդես կգան նաեւ աշխարհի եւ Եվրոպայի ներկայիս չեմպիոններ Բրազիլիայի եւ Հունաստանի հավաքականները, ինչպես նաեւ Աֆրիկայի եւ Կենտրոնական Ամերիկայի ուժեղագույն ընտրանիները՝ թունիսցիները եւ մեքսիկացիները: Բացի այս 5 հավաքականներից, մրցաշարին կմասնակցեն նաեւ Ասիայի, Ամերիկայի եւ Օվկեանիայի չեմպիոնները:

Առաջատարը Մորոզեւիչն է

Շվեյցարիայի Բիլ քաղաքում մեկնարկել է շախմատի մրցաշար, որը ՖԻԴԵ-ի 17-րդ կարգի է: Մասնակցում են 6 ուժեղագույն երիտասարդ գրոսմայստերներ: Նրանցից ամենատարիքովը 28-ամյա շվեյցարացի Յանիկ Պելետյեն է, իսկ ամենաերիտասարդը՝ 20-ամյա անգլիացի Լյուկ Մակշեյնը: Նա, ինչպես եւ Շաշիկիրանն առաջին անգամ են մասնակցում Բիլի ավանդական մրցաշարին, որն անցկացվելու է 2 շրջանով:

Մեկնարկից առաջատարի դերը ստանձնել է ռուսաստանցի Ալեքսանդր Մորոզեւիչը, որը հաջորդաբար պարտության է մատնել Լյուկ Մակշեյնին ու Էտյեն Բակրոյին: Նրանցից կես միավորով է հետ մնում Ռուսլան Պոնոմարյովը: Առաջին տուրում նա ոչ-ոքի խաղաց Բակրոյի հետ, իսկ հաջորդ պարտիան շահեց Շաշիկիրանից: Վերջինս Պելետյեի հետ վաստակել է մեկ միավոր: Բակրոն ունի կես միավոր, իսկ աղյուսակը եզրափակող Մակշեյնը երկու պարտիաներում էլ պարտվել է:

Մեկնարկն անհաջող էր

Ինդիանապոլիսում անցկացվող թենիսի մրցաշարում անհաջող մեկնարկեց Սարգիս Սարգսյանը, որը ներկայացնում է Աթենքի օլիմպիադային: Հայ թենիսիստը պարտվեց Կարայից (3-6, 3-6): Առաջին փուլի արգելքը հաջողությամբ հաղթահարեցին Կրասնոխվիլը, Ժանտիրեն, Բեքը, Կառլովիչը, Գեյնիխը, Դի Վոյսը, Ռեյդը, Սանտորոն, Օկունը, Մորիսոնը եւ Լյուբիչիչը:

Խոսրով Մելիքյանը Եվրոպայի փոխչեմպիոն

Սլովենիայում անցկացված հունահռոմեական ըմբշամարտի Եվրոպայի երիտասարդական առաջնությունում մրցագոտի դուրս եկած 5 հայ ըմբիշներից առավել հաջող ելույթ ունեցավ գյումրեցի Խոսրով Մելիքյանը (50 կգ): Արմեն Առաքելյանի սանը եզրափակիչի ճանապարհին հաղթեց իր չորս մրցակիցներին, իսկ վճռական գոտեմարտում տանուլ տվեց եւ դարձավ արծաթե մրցանակակիր: Սասուն Համբարյանը (60 կգ) եւ Հովհաննես Հայթայանը (66 կգ) գրավեցին 6-րդ տեղը:

Չեմպիոնը վայր դրեց լիազորությունները

Ամերիկայի գավաթի խաղարկությունում հայտնի դարձավ եզրափակիչի առաջին մասնակիցը: Արգենտինայի հավաքականը խոշոր՝ 3-0 հաշվով պարտության մատնեց ներկայիս չեմպիոն Կոլումբիայի ընտրանուն: Հաշիվը 32-րդ րոպեին բացեց արգենտինացիների առաջատար Տեւեսը: 2-րդ խաղակեսում Գոնսալեսն ու Սորինը եւս երկու անգամ խոցեցին մրցակցի դարպասը: Արգենտինայի հավաքականի մրցակիցը հայտնի կդառնա Բրազիլիայի եւ Ուրուգվայի ֆուտբոլիստների մրցավեճում: Ինչպես հայտնի է, Արգենտինայի եւ Բրազիլիայի հավաքականների կազմերում այս մրցաշարին չեն մասնակցում առաջատար մի խումբ ֆուտբոլիստներ: Նրանց մարզիչները հանգստանալու հնարավորություն են ընձեռել աշխարհի առաջնության ընտրական մրցախաղերից առաջ: Ի դեպ, Բրազիլիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիան առաջարկել է Ամերիկայի գավաթի խաղարկությունը դարձնել որպես աշխարհի առաջնության ընտրական մրցաշար: Այս դեպքում ամերիկյան մայրցամաքի առաջնությունը կանցկացվի չորս տարին մեկ, ինչպես պահանջում է ՖԻՖԱ-ն: Բրազիլացիներն առաջարկում են ընտրական երկու խումբ կազմավորել, որոնցից մեկը կգլխավորի Բրազիլիայի ընտրանին, մյուսը՝ արգենտինացիները: Խմբերում առաջին երկու տեղերը գրաված թիմերն աշխարհի առաջնության ուղեգիր կստանան: Առայժմ բրազիլացիների առաջարկին կողմ են միայն արգենտինացիներն ու ուրուգվայցիները: Որպեսզի առաջարկն ընդունվի, անհրաժեշտ է նվազագույնը վեց երկրների համաձայնությունը:

Շեւչենկոն ամուսնացել է ֆոտոմոդելի հետ

«Միլանի» եւ Ուկրաինայի հավաքականի հարձակվող Անդրեյ Շեւչենկոն ամուսնացել է ամերիկացի ֆոտոմոդել Քրիստին Պազիկի հետ: Նրանց հարսանիքը կայացել է Վաշինգտոնում հուլիսի 14-ին: Այս մասին Շեւչենկոն պատմել է լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ: Անդրեյն ու Քրիստինը մտերմացել են մոտ մեկ տարի առաջ եւ միասին հաճախ են ներկա գտնվել տարբեր միջոցառումներին: Հարսանյաց հանդեսն Ամերիկայում նշելն էլ օրինաչափ է, քանի որ թեեւ Քրիստինը աշխատանքի բերումով հաճախ է լինում Իտալիայում, սակայն մշտական բնակվում է ԱՄՆ-ում: Շեւչենկոն տեղեկացրել է, որ նոյեմբերին սպասում են առաջնեկի ծնվելուն, իսկ մեկ տարի անց պաշտոնական հարսանյաց արարողություն կկազմակերպի իր հարազատների ու ընկերների մասնակցությամբ: Ինչ վերաբերում է Շեւչենկոյի մարզական կյանքին, ապա նա «Միլանի» կազմում նախապատրաստվում է Իտալիայի առաջնությանը: Առաջին հերթին նա մտադիր է նվաճել Իտալիայի Սուպերգավաթը, քանի որ երկու անգամ այդ մրցանակի համար պայքարում պարտվել է:

Թեկնածուների թվում է նաեւ Ռոմանցեւը

Գերմանական լրատվամիջոցները հրապարակել են երկրի ազգային հավաքականի գլխավոր մարզչի պաշտոնի թեկնածուների ընդլայնված ցանկը, որում ընդգրկված է նաեւ Մոսկվայի «Սպարտակի» նախկին մարզիչ Օլեգ Ռոմանցեւը: Այդ ցանկում ընդգրկված են Լոթար Մաթեուսը, Մորթեն Օլսենը, Բեռնդ Շուստերը, Արսեն Վենգերը, Ուլի Շտիլիկեն, Վինֆրիդ Շեֆերը եւ այլ անվանի ֆուտբոլային մասնագետներ: Հետաքրքրական է, որ Ռոմանցեւի թեկնածությունը Գերմանիայի ֆուտբոլային միությանն առաջարկել էր Հունաստանի հավաքականի գլխավոր մարզիչ Օտտո Ռեհագելը, որը մտերմիկ հարաբերությունների մեջ է Ռոմանցեւի հետ: Վերջինս առայժմ գործազուրկ է: Իհարկե, պատվաբեր է Գերմանիայի հավաքականի ղեկը ստանձնելը, սակայն մարզիչներից ոմանք արդեն հրաժարվել են հավաքականը գլխավորելու առաջարկից: Նրանց թվում են Օտտո Ռեհագելը, Արսեն Վենգերը, Օտմար Հիտցֆելդը եւ Քրիստոֆ Դաումը: Պատճառը գերմանացի ֆուտբոլիստների անկայուն ելույթներն են:

Արդեն մեկ ամսից ավելի թափուր է նաեւ Հայաստանի ազգային հավաքականի գլխավոր մարզչի պաշտոնը: Իսկ օգոստոսի 18-ին մեր ընտրանին Մակեդոնիայում պետք է տեղի հավաքականի հետ ընտրական մրցաշարի իր անդրանիկ հանդիպումն անցկացնի: Իհարկե, կարճ ժամկետում շատ դժվար է ճիշտ ընտրություն կատարելը՝ հաշվի առնելով ՀՀ հավաքականի ցածր վարկանիշն ու ֆինանսական սուղ հնարավորությունները: Այնպես որ, ամենայն հավանականությամբ Մակեդոնիայի հավաքականի հետ խաղում մեր ընտրանին կգլխավորի «Փյունիկի» մարզչական կազմը Խորեն Հովհաննիսյանի գլխավորությամբ: Մանավանդ որ վերջինս մինչեւ 19 տարեկանների Հայաստանի պատանեկան հավաքականի գլխավոր մարզիչն է:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

Անտառային հրդեհներ Կալիֆոռնիայում

Լոս Անջելեսից հյուսիս ընկած անտառապատ տարածքներում երեքշաբթի օրը բռնկված խոշոր հրդեհը շարունակվում է: Քամու ուժգին պոռթկումների հետեւանքով կրակն ընդգրկել է ավելի քան 1000 հեկտար տարածք եւ լուրջ սպառնալիք ստեղծել մարդկանց համար: Ամերիկյան լրատվամիջոցների տվյալներով, վերջին օրերին Կալիֆոռնիայում հրդեհներից ոչնչացել են ավելի քան 16 հազար հեկտար անտառներ:

Հրշեջները խոստովանում են, որ առայժմ իրենք անկարող են ինչ-որ չափով վերահսկել կրակի տարածումը եւ կամ անվտանգ դարձնել շրջակայքի բնակչության կյանքը: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը հաղորդում է, որ շտապ կարգով տարահանվել են 300-ից ավելի տեղաբնակներ, կրակի եւ ծխի պաստառով փակվել է մի քանի խճուղի, դրանցից մեկի վրա հրդեհներից կամուրջ է քանդվել:

Ծխի վիթխարի ամպերը տեսանելի են նույնիսկ Լոս Անջելեսի կենտրոնից: Տարերքի դեմ պայքար են ծավալել շուրջ 700 հրշեջներ, գործի են դրվել բուլդոզերներ, ուղղաթիռներ եւ հրշեջ խոշոր օդանավեր: Բայց առայժմ չի հաջողվում մարել կրակը:

Կալիֆոռնիայի մյուս շրջաններում ծագած հրդեհներն արդեն վերահսկվում են եւ աստիճանաբար մարվում: Բարեբախտաբար, առայժմ մարդկային զոհեր չկան: Բայց կրակի դեմ մղվող պայքարն իշխանությունների վրա նստել է տասնյակ միլիոնավոր դոլարներ:

Պ. Ք.

Ամերիկացին դաժանորեն բռնաբարել է ընկերուհու շանը

Կենդանիների նկատմամբ սեռական ոտնձգության դեպքերն արտասովոր են, բայց ոչ այնքան հազվադեպ: Հերթական դեպքը գրանցվել է Մ. Նահանգների Իլինոյս նահանգի Էլբուրն քաղաքի ոստիկանությունում, որտեղ փնտրվում է 27-ամյա Դանիել Ջոյները, որը ժնետում դաժանաբար բռնաբարել է տեղացի մի կնոջ շանը:

Մեղադրանքը հաստատվելու դեպքում ամերիկացուն կսպառնա 9 տարվա ազատազրկում, ինչպես նաեւ կպահանջվի վճարել 75 հազար դոլար տուգանք: Ամերիկացու դաժանությունից հետո կենդանին սկզբում ցնցումների մեջ է եղել, սակայն ներկա պահին նրա վիճակը նորմալ է: Ի դեպ, Դանիել Ջոյները ոստիկանությանը հայտնի է նախկինում թմրանյութեր օգտագործելու եւ այլ հանցավոր արարքներով:

Տարբեր երկրներում նրա նման զոոֆիլների զոհ են դարձել ոչխարները, այծերը, ուղտերը եւ նույնիսկ հավը: Այս տարվա մայիսի վերջին Զամբիայում կախվել է 50-ամյա մի բնակիչ, որին կինը բռնացրել է հյուղակում հավին տանջելիս: Տղամարդը իրեն այդ վիճակում տեսած կնոջը նույն պահին սպանելու փորձ է արել, սակայն կինը փախել է եւ ամեն ինչ պատմել հարեւաններին: Դրանից հետո տղամարդը կախվել է իր տանը, իսկ «գայթակղիչ» հավը մորթվել է, տեղեկացնում է «Նյուզռու»-ն:

Ռ. Պ.

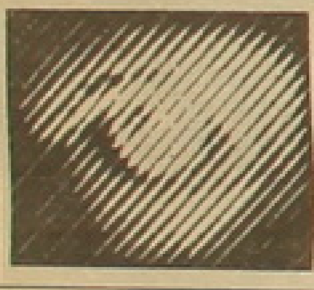

ՆՈՐԱՐԱՐ ՓՈՐՁԱՌԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏԻ ԿԵՆՏՐՈՆ
Հուլիսի 23-ից օգոստոսի 1-ը
հանրային Մեդիա տարածք
մեդիա արվեստի միջազգային փառատոն
Ցուցադրության վայրեր՝ ՆՓԱԿ, Սիլ Պլազա, Կասկադ+,Ռենկեմ, Ագմա Սիս, Մակ Զոն, Գլորիա

ACBA բանկ

Գյուղատնտեսական հիմնադրամ (ԳՀՀ)
Փոքր բիզնեսի վարկավորման ծրագիր
ACBA բանկը եւ [illegible] փոքր բիզնեսի վարկավորման ծրագրի [illegible] հայտարարում է մրցույթ՝
ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՄԱՍՆԱԳԵՏ
[illegible]
ACBA բանկ՝ [illegible] մինչեւ 2004 թ. օգոստոսի 10-ը:

ИНСТИТУТ ОТКРЫТОГО ОБЩЕСТВА ФОНД СОДЕЙСТВИЯ- АРМЕНИЯ

В партнерстве с Сетевой женской программой ИОО и Институтом социальной и гендерной политики объявляет открытый конкурс исследовательских проектов "Развитие гендерного образования". В конкурсе могут участвовать специалисты в области гендерных исследований, имеющие опыт проведения гендерных исследований и работающие в научных или образовательных учреждениях страны: преподаватели, аспиранты и докторанты ВУЗ-ов и институтов национальной академии наук; исследователи, работающие в неправительственных организациях. Целью конкурса является стимулирование проведения исследований по актуальным для страны гендерным проблемам, результаты которых затем могут быть использованы в образовательных программах и учебных курсах по гендерным дисциплинам. Заявки принимаются от социологов, политологов, психологов, антропологов, культурологов, философов, религиоведов или специалистов междисциплинарного характера. Предпочтение будет отдаваться кросс-культурным и другим сравнительным проектам, в которых принимают участие ученые из двух и более стран-участниц проекта. Подробное описание конкурса, включая список стран-участниц проекта, а также форму заявки можно получить на сайте ИООФС-Армения *http://www.osi.am* в офисе по адресу:

Ереван 10, ул. Пушкина 1, кв. 2
Тел./факс: 54 17 19, 54 21 19, 54 39 01
Эл. почта: armenuhi@osi.am

Крайний срок подачи заявок- 17-го августа с. г., по вышеуказанному адресу. Просим обратить внимание, что офис ИООФС- Армения будет закрыт на отпуск со 2-го по 13-ое августа.

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը համակարգչային տեխնիկա եւ ցանցային ու հարակից սարքավորումներ ձեռք բերելու նպատակով **հայտարարում է հրապարակային մրցույթ**:

Մրցույթին մասնակցել ցանկացողները մինչեւ ս. թ. **օգոստոսի 23-ի ժամը 17.00-ը** պետք է ներկայացնեն Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ առաջարկվող համակարգչային տեխնիկայի եւ ցանցային ու հարակից սարքավորումների վերաբերյալ մրցութային հայտը, որը կպարունակի մրցույթի կանոններով պահանջվող տեղեկությունները, գները, մատակարարման եւ երաշխիքային սպասարկման պայմանները:

Մրցույթի կանոնները հրապարակված են Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ինտերնետային WEB կայքում (*www.cba.am*): Մրցույթի կանոնները եւ լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար ցանկացողները կարող են դիմել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի տեղեկատվական համակարգերի կառավարման վարչություն:

Հասցեն՝ 375010 Երեւան-10 Վազգեն Սարգսյան-6
Հեռախոսներ՝ հեռ.(+3741) 56-75-02 ներք. 21-00

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը ծրագրային ապահովում ձեռք բերելու նպատակով **հայտարարում է հրապարակային մրցույթ**:

Մրցույթին մասնակցել ցանկացողները մինչեւ ս. թ. **օգոստոսի 25 -ի ժամը 17.00 -ը** պետք է ներկայացնեն Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ առաջարկվող ծրագրային ապահովման վերաբերյալ մրցութային հայտ, որը կպարունակի մրցույթի կանոններով պահանջվող տեղեկությունները, գները, մատակարարման եւ տարեկան սպասարկման պայմանները:

Մրցույթի կանոնները հրապարակված են Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ինտերնետային WEB կայքում (*www.cba.am*): Մրցույթի կանոնները եւ լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար ցանկացողները կարող են դիմել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի տեղեկատվական համակարգերի կառավարման վարչություն:

Հասցեն՝ 375010 Երեւան-10 Վազգեն Սարգսյան-6
Հեռախոսներ՝ հեռ.(+3741) 56-75-02 ներք. 21-00

FOR YOUR INTERNAL NEWS OF ARMENIA LOG ON TO
www.azg.am,
IN ARMENIAN, RUSSIAN, ENGLISH AND TURKISH

ՀՀ Կենտրոնական բանկը 22.07.2004թ. ժ.9.00 ից սահմանում է արտարժույթի հետեւյալ հաշվարկային փոխարժեքները ու գնման եւ վաճառքի հետեւյալ գները.

ISO ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Հաշվարկային փոխարժեք	Գնում	Վաճառք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	515.99	510.80	521.10
EUR	1	ԵՎՐՈ	634.46	630.70	638.30
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	17.74	16.70	18.80

UNIBANK

до 31 августа

вклад ОЛИМПИЙСКИЙ

12 месяцев

9 % ГОДОВЫХ

от 1000 USD

ежемесячная капитализация или выплата процентов

СТАНДАРТНЫЕ ВКЛАДЫ В ДРАМАХ И ВАЛЮТЕ

Срок вклада	Выплата процентов	AMD До 5 млн.	USD, EURO До 10.000
до востребования		0*	0*
31 - 90 дней	в конце срока	7,5	5,5
	ежемесячно	7	5
91 - 182 дня	в конце срока	8	6,5
	ежемесячно	7,5	6
183 - 364 дня	в конце срока	8,5	7,5
	ежемесячно	8	7
365 - 550 дня	в конце срока	9	8
	ежемесячно	8,5	7,5

Вклады превышающие 5 млн. AMD или 10 тыс. USD, EURO и/или сроком более 550 дней - по индивидуальным ставкам.
* в отдельных случаях процентная ставка определяется на договорной основе

Минимальная сумма срочных депозитов
- 50.000 AMD
- 100 USD, EURO

ЮНИБАНК реальные инвестиции | 53 98 70 www.unibank.am

АДРЕСА ФИЛИАЛОВ ЗАО "ЮНИБАНК"

Центральный офис:
г. Ереван, ул. Амиряна 12
тел: (3741) 539870
e-mail: unibank@unibank.am

Филиалы в г. Ереване:
Филиал "КЕНТРОН"
ул. Абовяна 26
тел: (3741) 542431

Филиал "МАЛАТИЯ"
ул. Себастия 141
тел: (3741) 776627

Филиал "КОМИТАС"
ул. Комитаса 15/2
тел: (3741) 261838

Филиалы в Армении:
Филиал "ВАНАДЗОР"
г. Ванадзор, ул. Тигран Мец 53
тел: (37451) 40872

Филиал "ГЮМРИ"
г. Гюмри, ул. Ахтанаки 1
тел: (37441) 33055

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ
տեղեկագրքով, Ինտերնետով, CD-ով, հեռախոսով
ՍՓՅՈՒՌ տեղեկատվական ծառայություն
Երեւան, Փավստոս Բուզանդի 1/3, 7-րդ հարկ
Հեռ. 590000 www.spyur.am

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ՝ 65, դասիչ՝ 69150 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 21.07.2004 Գինը՝ 100 դրամ